

เอกสารแนบประกอบการประชุม

9 พ.ค. 2556

(ร่าง)

แผนพัฒนาสถิติ

สาขาวิชา ศิลปะ วัฒนธรรม

พ.ศ. 2556 – 2558

(ฉบับที่ 1)

*****

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการสถิติสาขาวิชา ศิลปะ วัฒนธรรม

(พฤษภาคม 2556)

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาของแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	3
1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา	4
1.4 ขอบเขตของสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	5
บทที่ 2 สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	10
2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	10
2.2 นโยบาย แผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	13
บทที่ 3 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	32
3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	32
3.2 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	35
บทที่ 4 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	57
4.1 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	58
4.2 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	79
4.3 แผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2556 – 2558	80
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

ประเทศไทยเริ่มมีการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศมาประมาณ 100 ปี โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตสถิติซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถิติจากการสำรวจ นอกจากนั้นยังมีหน่วยงานภาครัฐจำนวนมากที่ผลิตสถิติจากระบบการรายงานและงานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับการกิจและการดำเนินงานของหน่วยงาน แม้ว่าการผลิตสถิติภายใต้ระบบดังกล่าวได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นการพัฒนาภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ ฯลฯ ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำด้านมาตรฐานและคุณภาพของงานด้านสถิติ และในบางกรณีก็มีความซ้ำซ้อนและสิ้นเปลือง สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2553 นับเป็นแผนแม่บทระบบสถิติฉบับแรกของประเทศ มีเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบสถิติของประเทศไทยให้เข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อให้สถิติเป็นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือ

- การบริหารจัดการระบบสถิติอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเครื่องมือที่สำคัญคือแผนพัฒนาสถิติสาขาต่างๆ (แผนพัฒนาสถิติรายสาขา)
- การพัฒนาสถิติให้มีมาตรฐาน โดยมีเครื่องมือสำคัญคือแนวทางการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิตสถิติและการประเมินคุณภาพสถิติ
- การให้บริการสถิติอย่างทั่วถึง โดยมีเครื่องมือสำคัญคือระบบการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนสถิติระหว่างหน่วยงานต่างๆ

กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทระบบสถิติฯ คือคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน (ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 และคณะอนุกรรมการสถิติสาขาต่างๆ รวม 21 คณะ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะประธานคณะกรรมการฯ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ตามมติของคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2555

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขามีภารกิจในการยกร่างแผนพัฒนาสถิติรายสาขาและกำกับการดำเนินงานพัฒนาสถิติรายสาขาให้เป็นไปตามแผนฯ รายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสถิติรายสาขาประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการฯ

คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา 21 คณะ ประกอบด้วย

คณะอนุกรรมการสถิติด้านสังคม:

- 1) ประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ
- 2) แรงงาน
- 3) การศึกษา
- 4) ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- 5) สุขภาพ
- 6) สถิติการสังคม
- 7) หญิงและชาย
- 8) รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน
- 9) ยุติธรรม ความมั่นคง การเมืองและการปกครอง

คณะอนุกรรมการสถิติด้านเศรษฐกิจ

- 10) บัญชีประชาชาติ
- 11) เกษตร และประมง
- 12) อุตสาหกรรม
- 13) พลังงาน
- 14) การค้า และราคา
- 15) ขนส่ง และโลจิสติกส์
- 16) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 17) การท่องเที่ยวและการกีฬา
- 18) การเงิน การธนาคาร และการประกันภัย
- 19) การคลัง
- 20) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิทธิบัตร

คณะอนุกรรมการสถิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 21) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

แผนพัฒนาสถิติรายสาขา คือเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้

- ประเทศมีข้อมูลสถิติที่สำคัญจำเป็นต่อการวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้ม เพื่อวางแผนและประเมินผลการพัฒนาในแต่ละสาขา
- หน่วยสถิติต่าง ๆ และบุคลากรมีสมรรถนะเพิ่มขึ้นด้านการจัดข้อมูลและการจัดทำสถิติ
- ประชาชนเข้าใจและเข้าถึงสถิติสาขาต่าง ๆ ได้สะดวกรวดเร็ว

แผนพัฒนาสถิติรายสาขามีองค์ประกอบสำคัญคือ “ผังสถิติทางการ” ที่กำหนดรายการสถิติที่สำคัญ จำเป็นต่อการวางแผนและติดตามผลการพัฒนาระดับประเทศและสาขา พร้อมทั้งกำหนดหน่วยสถิติที่รับผิดชอบผลิตและพัฒนาสถิติดังกล่าว กำหนดยุทธศาสตร์หรือแนวทางการพัฒนาการผลิต การเผยแพร่ และการใช้ประโยชน์สถิติ รวมทั้งวิเคราะห์ข้อจำกัดและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของหน่วยงานสถิติต่างๆ การสนับสนุนทรัพยากรและการสนับสนุนด้านอื่นๆ ที่จำเป็น

แผนพัฒนาสถิติรายสาขามีกรอบระยะเวลา 3 ปี และใช้เป็นกรอบการรายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีของคณะกรรมการสถิติสาขาต่างๆ ต่อคณะกรรมการจัดระบบสถิติฯ 3 ด้าน

1.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา

การจัดทำแผนพัฒนาสถิติรายสาขา ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญดังนี้

1) ศึกษา นิยาม ขอบเขต และความสำคัญของสถิติสาขานั้นๆ จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การให้คำนิยามที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาแนวทางการจัดจำแนกข้อมูลของสำนักงานสถิติประเทศต่างๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ ธนาคารโลก มาตรฐานการจัดจำแนกประเภทของสหประชาชาติ (UNACC, Administrative Committee on Coordination Programme Classification) เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

2) ศึกษาตัวอย่างโครงสร้างและการจัดหมวดหมู่รายการสถิติแต่ละสาขา ตลอดจนรายการสถิติจากประเทศต่างๆ เพื่อนำแนวคิดที่เหมาะสมมากำหนดโครงสร้างหมวดหมู่สถิติรายสาขาของประเทศไทย

3) ศึกษาด้านอุปสงค์ ได้แก่ การศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขา นโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ รัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนบริหารราชการแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง เป้าหมายและตัวชี้วัดระดับสากล และประเทศ เพื่อให้ทราบความต้องการสถิติที่สำคัญ

4) ศึกษาด้านอุปทาน ได้แก่ การศึกษารายการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับสาขานั้นๆ ที่มีการจัดทำในปัจจุบัน โดยสืบค้นจากแหล่งต่างๆ อาทิ ระบบฐานข้อมูลของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของหน่วยงาน รายงานสถิติประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเว็บไซต์หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5) คัดเลือกรายการสถิติที่มีความสำคัญจำเป็นต่อการกำหนดนโยบายและติดตามความก้าวหน้าของสถานการณ์การพัฒนาให้เป็น “สถิติทางการ” และจัดหมวดหมู่ตามโครงสร้างที่กำหนด

6) จัดทำ “ผังสถิติทางการ” ซึ่งแสดงหมวดหมู่ และรายการสถิติทางการ ความถี่ในการเผยแพร่ และหน่วยงานรับผิดชอบ ทั้งนี้สถิติทางการบางรายการอาจจะยังไม่มีการผลิต หรือขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในปัจจุบัน หรือมีหลายหน่วยงานที่ผลิตกันอย่างซ้ำซ้อน ซึ่งคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณา กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบให้ชัดเจน

7) วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต ระบบการบริหารจัดการและเผยแพร่สถิติ และจัดทำยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนาสถิติรายสาขา

1.4 ขอบเขตของสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

1.4.1 ศาสนา

1) ความหมายของศาสนา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2552 ได้ให้นิยามคำว่า "ศาสนา" หมายถึง "ลัทธิความเชื่อของมนุษย์อันมีหลักคือแสดงกำเนิด และความสิ้นสุดของโลก เป็นต้น อันเป็นไปในฝ่ายปรมาตม์ประการหนึ่ง แสดงหลักกรรมเกี่ยวกับบุญบาป อันเป็นไปในฝ่ายศีลธรรมประการหนึ่ง พร้อมทั้งลัทธิพิธีที่กระทำตามความเห็นหรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อนั้นๆ"

ศาสนาในประเทศไทยที่รัฐบาลให้ความอุปถัมภ์ มีทั้งหมด 5 ศาสนา ได้แก่ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ การส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา และสนับสนุนให้คนในสังคมปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ในที่นี้ครอบคลุมบุคลากรทางศาสนา ศาสนสถาน ศาสนิกชน การสนับสนุนสถาบันทางศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจของประชาชน ดังขอบเขตต่อไปนี้

(1) บุคลากรทางศาสนา จำแนกตามศาสนา ประกอบด้วย

- บุคลากรทางศาสนาพุทธ ประกอบด้วยนักบวช อุบาสก และอุบาสิกา ~~ผู้สอนศาสนา~~
  - นักบวช หมายถึง บุคคลผู้เสียสละชีวิตฆราวาสออกบวช ถือเพศบรรพชิต เพราะเลื่อมใสในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าปฏิญาณเป็นสาวก ดำรงชีพอยู่ได้ด้วยการบิณฑบาต อุทิศการบวชเพื่อบรรลุเป้าหมายสูงสุดคือนิพพาน ผ่านพิธีกรรมที่เรียนกว่าอุปสมบทวิธี สมัยพุทธกาลภิกษุอาศัยอยู่ตามโคนต้นไม้ ราวป่า ร่องฟาง ถ้ำหรือภูเขา เมื่อสังคมวิวัฒนาการจึงอนุญาตให้อยู่จำพรรษาในอารามหรือวัดที่ตั้งอยู่ในหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางของชุมชนศาสนิกไม่เกี่ยวกับเทพเจ้าแต่มีจุดมุ่งหมายขัดเกลากิเลสใจให้สะอาด อยู่ในความสงบ
  - อุบาสก หมายถึง คฤหัสถ์ผู้ชายที่นับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง
  - อุบาสิกา หมายถึง คฤหัสถ์ผู้หญิงที่นับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง
  - ~~— พระภิกษุ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และรักษาศีล 227 ข้อ~~
  - ~~— สามเณร หมายถึง ผู้ดำรงเพศอย่างพระภิกษุ แต่สมณานาคีล 10~~
  - ~~— พระสมณศักดิ์ หมายถึง พระสงฆ์ที่ได้รับการพระราชทานยศ หรือบรรดาศักดิ์ พระสมณศักดิ์ชั้น ได้แก่ สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะชั้นสุพรรณบัฏ พระราชาคณะ พระครูสัญญาบัตร~~
  - ~~— พระสังฆาธิการ หมายถึง พระภิกษุผู้ดำรงตำแหน่งปกครองดูแลคณะสงฆ์ตามลำดับชั้น~~
  - ~~— พระธรรมทูต หมายถึง พระภิกษุผู้ทำหน้าที่ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา~~
  - ~~— พระนักเผยแผ่ หมายถึง พระภิกษุผู้แตกฉานในธรรมะ เข้าใจและสามารถเผยแผ่ธรรมได้เป็นอย่างดี~~

~~—พระนักเทศน์¹ ต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของมหาเถรสมาคมแต่งตั้ง มี 2 ประเภท คือ 1) พระนักเทศน์แม่แบบ หมายถึง พระนักเทศน์ที่ผ่านการอบรมจากคณะกรรมการฝึกอบรมพระนักเทศน์ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้ง เพื่อไปจัดอบรมพระนักเทศน์ประจำจังหวัด 2) พระนักเทศน์ประจำจังหวัด หมายถึง พระนักเทศน์ที่ผ่านการอบรมปฏิบัติหน้าที่เทศน์ภายในจังหวัดที่สังกัด~~

- บุคลากรในศาสนาอิสลาม ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551 ประกอบด้วย
  - “อิหม่าม” หมายความว่า ผู้นำศาสนาอิสลามประจำมัสยิด²
  - “คอเต็บ” หมายความว่า ผู้แสดงธรรมประจำมัสยิด
  - “บิหลั่น” หมายความว่า ผู้ประกาศเชิญชวนให้มุสลิมปฏิบัติศาสนกิจตามเวลา
- บุคลากรทางศาสนาคริสต์ คือ บาทหลวง นักบวช
- บุคลากรทางศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คือ พราหมณ์ นักบวช
- บุคลากรทางศาสนาซิกข์³ เรียกว่า “กรันธี” (Granthi) หรือศาสนาจารย์ เป็นผู้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาประจำวัน ส่วนผู้ที่นำสวดภาวนาเป็นทำนองเพลงจะมียานามว่า “ราจี” (Ragi) หรือสังคีตจารย์

(2) ศาสนสถาน

- พุทธศาสนสถาน คือ ~~วัด⁴ ได้แก่ พระอารามหลวง คือ วัดที่พระเจ้าแผ่นดินทรงสร้างหรือทรงพระกรุณาโปรดให้เข้าจำนวนในบัญชี อารามราษฎร์ คือ วัดซึ่งได้พระราชทานวิสุงคามสีมา แต่มิได้เข้าบัญชีว่าเป็นวัดหลวง และสำนักสงฆ์ คือ วัดซึ่งยังมิได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา~~ ศาสนสถานทางศาสนาพุทธที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของนักบวช การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จนถึงเป็นที่รวมองค์ประกอบหลักของศาสนา ทั้งหมดในศาสนสถาน ฐานะของศาสนสถานจึงเป็นสมบัติของศาสนา
  - "วัด" คือ สถานที่ทางศาสนา ตามปกติแล้วจะมีเสนาสนะและอาคารถาวรวัตถุต่าง ๆ เป็นที่พำนักอาศัยศึกษา ปฏิบัติ พระธรรมวินัย และประกอบศาสนกิจของพระภิกษุ สงฆ์ ตลอดจนเป็นที่บำเพ็ญกุศลต่าง ๆ นอกจากนี้วัดยังเป็นศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและทางสังคม รวมทั้งเป็นแหล่งส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและประเพณี วัดทั้งหลายมีฐานะทางกฎหมาย คือ เป็นนิติ

¹ วิชาพระพุทธศาสนา ม.6. หน่วยที่ 9 หน้าที่ชาวพุทธและศาสนพิธี.

http://www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn/Buddhism%20M6/Unit9_1.html

² พรบ.การบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ผู้นำทางศาสนาอิสลาม คือ อิหม่าม ไม่รวมถึงคอเต็บ บิหลั่น

³ http://www.dra.go.th/ewtadmin/ewt/dra_buddha/main.php?filename=singh_6

⁴ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.121 มาตรา 5 วัด กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้เป็น 3 อย่าง

บุคคลเท่าเทียมกัน แต่ในทางพระวินัยมีฐานะแตกต่างกัน ดังนั้น ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 ได้จำแนกวัดออกเป็น 2 ชนิด คือ สำนักสงฆ์ และวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

- "สำนักสงฆ์" หมายถึงวัดที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศตั้งวัด แล้วแต่ยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา รวมถึงวัดที่ได้รับพระบรมราชานุญาตให้สร้างขึ้นตามความใน มาตรา 9 แห่ง พ.ร.บ. ลักษณะปกครองสงฆ์ ร.ศ. 121 และวัดที่สร้างขึ้นก่อน ร.ศ. 121 (พ.ศ.2445) ซึ่งยังไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาด้วย นับว่าเป็นวัดที่สมบูรณ์ทางกฎหมายแล้ว
- "วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา" หมายถึง "อาราม" ตามที่ได้เคยบัญญัติไว้ในมาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ. ลักษณะปกครองสงฆ์ ร.ศ. 121 เป็นวัดที่เลื่อนฐานะมาจากสำนักสงฆ์ โดยได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เพื่อประโยชน์ ก่อสร้างกรรมตามพระธรรมวินัยสำหรับพระสงฆ์ นับว่าเป็นวัดที่สมบูรณ์ด้วยฐานะทั้งทางกฎหมายและทางพระธรรมวินัยทุกประการ
- "พระอารามหลวง" หมายถึง วัดที่พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชินี สมเด็จพระยุพราช ทรงสร้างและปฏิสังขรณ์ เป็นการส่วนพระองค์ พระราชทานเพื่อเป็นเกียรติยศแก่ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือแก่วัดเอง มีอยู่จำนวนหนึ่งที่พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการบริพารผู้ใหญ่ ทรงสร้างขึ้น หรือทรงโปรดให้ปฏิสังขรณ์ และสร้างขึ้นซ่อมแซม ถวายเป็นพระอารามหลวง รวมทั้งวัดที่ประชาชนสร้างหรือปฏิสังขรณ์และทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวงด้วย
- ศาสนสถานอิสลาม คือ มัสยิด⁵ เป็นสถานที่ซึ่งมุสลิมใช้ประกอบศาสนกิจ โดยจะต้องมีการละหมาดวันศุกร์เป็นปกติ และเป็นสถานที่สอนศาสนาอิสลาม
- คริสต์ศาสนสถาน คือ โบสถ์คริสต์⁶
- ศาสนสถานพราหมณ์-ฮินดู คือ เทวสถาน หรือโบสถ์พราหมณ์
- ศาสนสถานซิกข์ คือ วัดซิกข์

ฝ่ายกรรมการศาสนาช่วยพิจารณา เนื่องจากส่วนที่ขีดเส้นใต้ยังขัดแย้งกับข้อความข้างหน้า

(3) ศาสนิกชน⁷ คือ ปวงชนที่ให้การยอมรับนับถือในคำสอนศาสนานั้นๆ ปกติมี 2 กลุ่ม คือ นักบวชและผู้ครองเรือน หรือบางศาสนาแม้จะไม่มีนักบวช แต่มีผู้ทำหน้าที่ฝึกอบรมสั่งสอนศาสนิกชน

(4) ศาสนกิจ ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552 หมายถึง งานทางศาสนาที่ภิกษุ สามเณร เป็นต้น ปฏิบัติ เช่น การทำวัตรสวดมนต์และการเผยแผ่ศาสนาเป็นศาสนกิจของสงฆ์

⁵ ตามระเบียบกรรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551

⁶ Wikipedia.org/wiki/ศาสนาสถาน

⁷ ศาสนาในประเทศไทย. http://www.thaiwisdom.org/p_religion/g_re/index_g_re.htm.

1.4.2 ศิลปะ วัฒนธรรม

1) ความหมายของศิลปะ

ศิลปะ หรือ ศิลป์⁸ (สันสกฤต: ศิลป) หมายถึง การกระทำหรือขั้นตอนของการสร้างชิ้นงานโดยมนุษย์ ส่วนใหญ่แล้วจะมีความหมายเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สุนทรียภาพ หรือการสร้างอารมณ์ต่าง ๆ ศิลปะอาจรวมไปถึงงานในรูปแบบต่างๆ เช่น งานเขียน บทกวี การเต้นรำ การแสดง ดนตรี งานปฏิมกรรม⁹ ภาพวาด-ภาพเขียน การจักสาน หรือ อื่นๆ อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่แล้วศิลปะจะหมายถึงงานทางทัศนศิลป์ เช่น ภาพวาด-ภาพเขียน งานประติมากรรม งานแกะสลัก

ศิลปะในที่นี้มีขอบเขตครอบคลุมบุคลากรทางศิลปะ สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ แหล่งเรียนรู้งานศิลปะ และการนำศิลปะมาสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าเชิงพาณิชย์

(1) บุคลากรทางศิลปะ ได้แก่ ศิลปิน นักเขียนนักประพันธ์ ครู-อาจารย์ด้านศิลปะ

(2) สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ จำแนกตามประเภทของศิลปะ¹⁰ มี 2 ประเภทดังนี้

- วิจิตรศิลป์ เป็นผลงานศิลปะที่มุ่งเน้นคุณค่าความงามเป็นสำคัญ มักเป็นผลงานที่ตอบสนองด้านจิตใจ ได้แก่
  - ทัศนศิลป์ (Visual Art) เป็นผลงานการสร้างสรรค์ เพื่อสนองการรับรู้ทางประสาทตา ประกอบด้วย จิตรกรรม (Painting) ประติมากรรม (Sculpture) ภาพพิมพ์ (Printmaking) ภาพถ่าย (Photography) งานสื่อผสม (Mixed Media)
  - ดุริยางค์ศิลป์ (Music) อยู่ในการขับร้อง ประกอบการบรรเลง หรือในรูปของการบรรเลงดนตรีล้วนๆ
  - ศิลปะการแสดง ประกอบด้วย นาฏศิลป์ (Dance) ~~การรำรำ และการเคลื่อนไหวไปมาอย่างมีจังหวะจะโคน สื่ออารมณ์สะท้อนใจ เศร้าใจ สุขใจ สนุกสนานเพลิดเพลิน~~ และการแสดง (Performance)
  - สถาปัตยกรรม (Architecture) หมายถึง สิ่งก่อสร้าง ซึ่งเน้นความงาม หรือรูปแบบเฉพาะ ก็สามารถจัดอยู่ในงานวิจิตรศิลป์ได้เช่นกัน
  - วรรณกรรม (Literature) หมายถึง บทประพันธ์ที่ใช้ศิลปะแห่งการนิพนธ์อันประณีต มุ่งเน้นถ้อยคำสละสลวย หนังสืออันเป็นตำราทางวิชาการ ไม่ถือว่าเป็นวรรณกรรม
- ศิลปะประยุกต์ เป็นผลงานศิลปะที่มุ่งประโยชน์ใช้สอย เป็นสำคัญ ประกอบด้วย
  - มัณฑนศิลป์ (Decorative Art) เป็นศิลปะการตกแต่ง เช่น การออกแบบเครื่องเรือน ตกแต่งอาคาร สถานที่

⁸ วิกิพีเดีย สารานุกรมออนไลน์

⁹ ปฏิมกรรม คือ รูปปั้นที่มีจุดมุ่งหมายสื่อถึงทางศาสนา ประติมากรรม คือ รูปปั้นที่ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายสื่อถึงศาสนา

¹⁰ <http://guru.thaibizcenter.com/article/detail.asp?kid=3805>

- อุตสาหกรรมศิลป์ (Industrial Art) เป็นงานศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องใช้โดยทั่วไปในชีวิตประจำวัน นำหลักศิลปะมาใช้ตั้งแต่การวางรูปแบบออกแบบสร้างประกอบขึ้น ตกแต่งให้สวยงาม เหมาะกับประโยชน์ใช้สอย
- พาณิชยศิลป์ (Commercial Art) ศิลปะการค้า เช่น ป้ายโฆษณา การจัดตู้โชว์ จัดตกแต่งอาคารร้านค้า เป็นต้น
- หัตถศิลป์ (Craft) คือ งานศิลปะที่นำไปใช้ในงาน เช่น เครื่องปั้นดินเผา งานแกะสลักไม้ งานถักทอ งานหวาย รวมถึงงานช่าง 10 หมู่ของไทย
- งานออกแบบ (Design) เช่น การออกแบบลายผ้า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยในชีวิตประจำวัน

(3) แหล่งเรียนรู้งานศิลปะทางวัฒนธรรม ได้แก่ หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอภาพยนตร์ โรงละคร เป็นต้น

(4) การนำศิลปะมาสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นสินค้าและบริการเชิงศิลปะ อาทิ การผลิตสินค้าและบริการด้วยงานศิลปะเชิงสร้างสรรค์ (Creative Art) งานทักษะฝีมือ อุตสาหกรรมวัฒนธรรม งานสร้างสรรค์ และการออกแบบ เป็นต้น ในทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่า เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)

2) ความหมายของวัฒนธรรม

คำว่า “วัฒนธรรม” ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 หมายถึง “วิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สังคม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านจิตใจและวัตถุอย่างสันติสุขและยั่งยืน”

แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550-2559 ได้กล่าวถึงความหมายของวัฒนธรรมเพิ่มเติมว่า วัฒนธรรมบ่งบอกถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของการดำรงอยู่ที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อ ของคนในสังคมที่แตกต่างกัน ตามเชื้อชาติ สีผิว เผ่าพันธุ์ หรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ การพิจารณาความแตกต่างทางวัฒนธรรมอาจพิจารณาได้จากสถานะทางเศรษฐกิจ การดำรงชีวิต เชื้อชาติ สถานที่เกิด และความรู้สึกเป็นสมาชิกกลุ่ม

วัฒนธรรมในที่นี้มีขอบเขตครอบคลุมบุคลากรทางวัฒนธรรม สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และการนำวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ

(1) บุคคลทางวัฒนธรรม เช่น ศิลปิน ปราชญ์ชาวบ้าน/ช่างฝีมือพื้นบ้าน ครู-อาจารย์ ด้านวัฒนธรรม เป็นต้น

(2) สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภทวัฒนธรรม¹¹ ซึ่งจะประกอบอยู่ในวิถีชีวิตของคนในสังคม คือ

¹¹ แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550-2559.

ประธานให้พิจารณา
การใช้คำว่า “สัมผัสได้”
“สัมผัสไม่ได้” เป็นคำที่
เหมาะสมหรือไม่ ประกติ
ใช้คำว่า “จับต้องได้” “จับ
ต้องไม่ได้” ?

- วัฒนธรรมที่สัมผัสได้ (Tangible Culture) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งที่มีมนุษย์คิดค้นขึ้น เช่น สิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน อาคารบ้านเรือน เสื้อผ้า เครื่องประดับตกแต่ง บางครั้งวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ถูกเรียกขานว่าวัฒนธรรมวัตถุ (Material Culture)
- วัฒนธรรมที่สัมผัสไม่ได้ (Intangible Culture) หรือที่เรียกว่าวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ (Nonmaterial Culture) หมายถึง แบบแผนในการดำเนินชีวิต หรือประเพณี ปฏิบัติ ที่เกิดจากความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งปรากฏในรูปแบบของกระทำ เช่น การใช้ภาษา การยึดถือศีลธรรม จารีตต่าง ๆ

(3) แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ได้แก่ หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ ~~โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอสมุด โรงละคร เป็นต้น~~

(4) การนำวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ อาทิ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การแพทย์แผนไทย สมุนไพร สปา และอาหารไทย เป็นต้น ในทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่า เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คำว่า “วัฒนธรรม” มีความหมายที่กว้างขวางครอบคลุมวิถีชีวิต ซึ่ง “ศิลปะ” ถือเป็นสาขาหนึ่งของวัฒนธรรมและซ้อนทับกัน ในที่นี้ สถิติในหมวดศิลปะ วัฒนธรรม จึงรวมเรื่องศิลปะ และวัฒนธรรมไว้ด้วยกันเพื่อให้มีความกลมกลืนและสอดคล้องกับภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านศิลปะ และวัฒนธรรม

บทที่ 2

สถานการณ์ แนวโน้ม นโยบายและยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

2.1 สถานการณ์และแนวโน้มการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มักจะมีความเจริญก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกัน การจะพัฒนาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อให้ดำรงอยู่ในสังคม จำเป็นต้องพัฒนาควบคู่ไปกับจริยธรรมและคุณธรรมเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสมานฉันท์ การยึดหลักศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอันเป็นทุนทางสังคม ช่วยบ่มเพาะความเป็นคนที่สมบูรณ์พร้อมทั้งวิชาการ และจิตใจอันดีงาม แต่สภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบันมีผลกระทบต่อด้านศีลธรรม คุณธรรม ที่ถดถอยลงเรื่อยๆ ของบุคคลในสังคม บุคลากรด้านศาสนาก็ไม่ได้รับการยกเว้นจากผลกระทบนี้ สถาบันศาสนาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเผยแพร่แก่นธรรมที่สำคัญ เน้นศาสนวัตถุและพิธีกรรมมากกว่าศาสนธรรม การขาดแคลนผู้สอนศาสนาที่เข้าใจแก่นธรรมลึกซึ้งเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการละเลยศีลธรรมของคนรุ่นใหม่ อีกประการหนึ่งคือการที่รัฐแยกการศึกษาออกจากสถาบันศาสนาเช่นสังคมในอดีตทำให้บทบาทการสั่งสอนอบรมเยาวชนลดน้อยลง เป็นผลให้ความรู้ทางคุณธรรม การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศาสนาเพียง 2,235¹² ล้านบาทต่อปี และขาดการสนับสนุนภายใต้ยุทธศาสตร์ร่วม ทำให้วัด มัสยิด โบสถ์ ต่างพัฒนาตามศักยภาพแบบไร้ทิศทางและขาดเอกภาพที่จะร่วมกันสร้างสมดุลระหว่างความทันสมัยและศีลธรรมให้สังคม

นอกจากสถาบันศาสนาขาดพลังด้านทศานหรือจิตอาสารทางปัญญาแก่สังคมในการเลือกรับการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกที่มีอิทธิพลสูงต่อเยาวชนและคนไทยในปัจจุบันแล้ว ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยยังถูกละเลยไม่ได้รับการพัฒนาจากเยาวชนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง ในปัจจุบันนี้รัฐจึงให้ความสำคัญกับงานวัฒนธรรมของชาติในระดับกระทรวง ยกย่องนโยบายทางวัฒนธรรมให้เป็นยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาประเทศส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรทางศาสนาและสนับสนุนการเผยแพร่คำสอนศาสนา การจัดอบรมครูสอนจริยธรรมในโรงเรียน ส่งเสริมพระนิสิตสอนศีลธรรมในโรงเรียน และจัดสรรเงินอุดหนุนให้กลุ่มศาสนาในสถานศึกษา พัฒนาผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรด้านวัฒนธรรม เช่น นักวิชาการอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านนาฏศิลป์ ดนตรี ศิลปกรรม สร้างเครือข่ายผู้ผลิตนวัตกรรม ภูมิปัญญาระดับชาติ มีการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมร่วมกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม เช่น การตรวจสอบสื่อต่างๆ ที่นำเสนอสิ่งยั่วยุที่อาจบั่นทอนสำนึกดีงามของสังคม การเคลื่อนไหวเหล่านี้ต้องอาศัยเวลาระยะหนึ่งในการปลูกฝังเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ได้ประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่า

สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม มีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีแนวโน้มเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

¹² แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรกฎาคม 2545.

เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน ขณะเดียวกันมีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าส่วนรวม ทั้งนี้ จากการจัดอันดับคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันทั่วโลกบ่งชี้ถึงความไม่สมดุลของธรรมาภิบาลการปกครองและปัญหาคอร์รัปชันในประเทศ โดยในปี 2552 ประเทศไทยได้รับคะแนนความโปร่งใส ไม่ทุจริต และคนในประเทศยอมรับไม่ได้กับการทุจริตเพียง 3.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน จัดอยู่ในลำดับที่ 84 จาก 180 ประเทศ และอยู่ในลำดับที่ 11 ของภูมิภาคเอเชีย ขณะที่ภาคส่วนต่างๆ ได้มีการส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ แต่การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังอยู่ในระดับต่ำ โดยมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มขององค์กรไม่แสวงหากำไรและอาสาสมัครต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพียงร้อยละ 1.6 ในช่วงปี 2549-2551 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 4-7 และเมื่อพิจารณาจากการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานด้านคนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านชุมชน พบว่าเพิ่มขึ้นจาก 7.7 ล้านครัวเรือนในปี 2551 เป็น 8.2 ล้านครัวเรือนในปี 2552 คิดเป็นร้อยละ 96.0 และ 98.4 ของครัวเรือนทั้งหมดตามลำดับ

ความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมไทย ส่งผลให้สถาบันทางสังคมมีแนวโน้มอ่อนแอ คนในสังคมขาดความไว้วางใจและขาดการมีส่วนร่วมทางสังคม วิกฤตปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นความเสี่ยงที่จะส่งผลให้ประชาชนอยู่ร่วมกันยากลำบาก มีความถี่ในการใช้ความรุนแรงแก้ไขปัญหามากขึ้น ทั้งปัญหาในระดับครอบครัว และปัญหาความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง ประกอบกับกระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาได้ไม่เต็มที่ ทำให้ขาดความไว้วางใจกัน นอกจากนี้ กระแสวัฒนธรรมเสมือนจริงที่แพร่เข้ามาผ่านโลกโซเชียล ทำให้มีการสร้างเครือข่ายทางสังคมมากขึ้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและวิจาร์ณญาณในการเลือกรับ-ปรับ-ใช้วัฒนธรรม ส่งผลให้ค่านิยมไทยมีการปรับเปลี่ยนไปตามวัฒนธรรมที่รับมา เด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันที่ดีพอ หรือขาดการใช้วิจาร์ณญาณกลั่นกรอง จะเสี่ยงต่อการรับวัฒนธรรมที่ไม่ดีงามมาใช้โดยง่าย นอกจากนี้ ยังมีการใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมเสมือนจริงในเชิงของการสร้างปัญหามากกว่าเชิงสร้างสรรค์ ทำให้ความสัมพันธ์กับคนรอบข้างลดลง สร้างพื้นที่ส่วนตัวมากขึ้น นำไปสู่ความแตกแยกในครอบครัวและการมีส่วนร่วมในสังคมลดลง

แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2559 ได้กล่าวถึงสถานการณ์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ดังนี้

นับตั้งแต่ประเทศไทยปรับเปลี่ยนระบบการผลิต ส่งผลให้วิถีชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนไปทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา สาธารณสุข ซึ่งทั้งหมดเป็นโครงสร้างที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตสำหรับในมิติทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ถือเป็นมิติของโครงสร้างส่วนบน (Superstructure) ที่สำคัญเนื่องจากเป็นมิติทางจิตใจ ซึ่งเป็นเสมือนสายใยที่หลอมรวมคนในสังคมให้เป็นหนึ่งเดียว กล่าวได้ว่าการพัฒนาที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับมิติทางเศรษฐกิจที่ผูกกับรายได้และวัตถุนะเลยมิติทางด้านจิตใจ ส่งผลให้คนในสังคมห่างเหินศาสนาที่ถือเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับคุณงามความดี และห่างเหินจากศิลปะที่ช่วยขัดเกลาให้คนมีความอ่อนโยนและสุนทรีย์ ซึ่งสุดท้ายส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมและวัฒนธรรมในสังคม

ปัจจุบันคนในสังคมทั้งภาคเมืองและชนบทได้รับอิทธิพลจากระบบทุนนิยมซึ่งขยายไปในทุกกลุ่มอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย ความต้องการที่ไม่สิ้นสุดเหล่านี้ถูกหนุนในรูปแบบต่างๆ ภาคการศึกษามุ่งเน้นตอบสนองต่อสังคมอุตสาหกรรม ทำให้ค่านิยมทางการศึกษาเข้าสู่ยุคของการแข่งขัน มีการเรียนกวดวิชา

แข่งขันกันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยชั้นนำ กลุ่มที่มีฐานะดี สามารถแสวงหาโอกาสในการเข้าเรียนได้ดีกว่า ขณะที่คนชนบทไม่สามารถที่จะแข่งขันได้ แม้จะมีการเปิดโอกาสอย่างเสรี นอกจากนี้กลไกการทำงานในภาครัฐที่เน้นความทันสมัยตามแบบตะวันตก เช่นระบบยุติธรรมสมัยใหม่ที่แก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยกระบวนการศาล ทำให้ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ไปยุติที่ศาล ซึ่งมีจำนวนมาก ทำให้วัฒนธรรมการไกล่เกลี่ย การประนีประนอมลดความสำคัญลง ขณะที่วัฒนธรรมของความขัดแย้งเริ่มทวีสูงขึ้นในทุกภาคส่วน ความแตกต่างทางความคิดในสังคมได้ขยายวงไปในทุกภาคส่วน แม้แต่ในระบบการเมืองที่เกิดภาวะวิกฤตทางสังคมในช่วงปีที่ผ่านมา

ที่สำคัญค่านิยมของการบริโภควัตถุส่งผลให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ทั้งเรื่องการกิน การอยู่ การใช้ชีวิต รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนในสังคมที่มีแนวโน้มเป็นปัจเจกชนมากขึ้น คุณค่าทางจิตใจของผู้คนในสังคมเริ่มเสื่อมถอย พร้อม ๆ กับบทบาทของศาสนาที่เคยเป็นกำลังสำคัญในการหลอมรวมให้คนในสังคมประพฤติและปฏิบัติดีมีความสำคัญน้อยลง ศาสนามีเรื่องของความเป็นพาณิชย์มากขึ้น ขณะที่สุนทรียะต่าง ในงานศิลปะได้ลดความสำคัญลงเช่นกัน อิทธิพลของเทคโนโลยีได้ทำให้งานศิลปะเป็นงานที่ลอกเลียนได้ง่าย งานสร้างสรรค์ที่เป็นงานสะท้อนสติปัญญาของมนุษยชาติได้อาศัยเทคโนโลยีมากขึ้น และเทคโนโลยีได้กลายเป็นสิ่งที่ลดทอนคุณค่าของศิลปะได้ด้วยเช่นกัน

จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ¹³ เรื่อง สภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม โดยสอบถามจากผู้ที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป เพื่อให้ทราบถึงสภาพสังคมไทยเกี่ยวกับพฤติกรรม ค่านิยมและวัฒนธรรมของคนไทยในปัจจุบัน สำหรับนำไปใช้ในการติดตามและประเมินสถานการณ์ และทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต พบว่า คนไทยร้อยละ 94.6 เป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 4.6 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.7 ที่เหลือคือผู้ที่ไม่นับถือศาสนาอื่น ๆ รวมทั้งผู้ที่ไม่มีศาสนา ร้อยละ 0.10 สำหรับพุทธศาสนิกชนที่เป็นคนส่วนใหญ่ของสังคมนั้น ประกอบกิจทางศาสนาโดยการดื่กบาตร ร้อยละ 92.7 และสวดมนต์ร้อยละ 80.6 ส่วนการรักษาศีล 5 (ครบทุกข้อ) ร้อยละ 49.4 และการทำสมาธิเป็นกิจทางศาสนาที่มีผู้ปฏิบัติต่ำกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 40.5 สำหรับมุสลิมทำละหมาด ร้อยละ 97.6 ถือศีลอด ร้อยละ 96.4 บริจาคซะกาต ร้อยละ 37.5 และมีเพียงร้อยละ 8.3 ที่เคยไปทำพิธีฮัจย์ที่นครเมกกะ เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง สำหรับคริสต์ศาสนิกชนไปโบสถ์ ร้อยละ 93.8 และสวดมนต์ ร้อยละ 92.7

ความเห็นของคนไทยส่วนใหญ่คิดว่าคนไทยในปัจจุบันนี้ยังคงมีคุณธรรมในเรื่องตอบแทนผู้ที่มีพระคุณ ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือแม้ไม่ใช่ญาติ รวมทั้งการยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด แต่ยังคงมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดความเคารพสิทธิของผู้อื่นและการขาดวินัย เช่น การแข่งคิว และการทิ้งขยะในที่สาธารณะ

¹³ รายงานผลการสำรวจสภาวะทางสังคมและวัฒนธรรม พ.ศ. 2554. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

2.2 นโยบาย แผนและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การทบทวนนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมจะทำให้ทราบความต้องการข้อมูลที่จะสนับสนุนนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประกอบด้วยนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาระดับนานาชาติ ได้แก่ 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2558) 3) แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) 4) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2559 และ 5) แผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2559

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ระบุถึงสิทธิด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ดังนี้

มาตรา 5 ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา 37 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่ใช่การขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่งบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการริดรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตาม ศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อแตกต่างจากบุคคลอื่น

มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา 73 บุคคลมีหน้าที่รับราชการทหาร ช่วยเหลือในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษาอบรม พักผ่อน และสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 79 รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่นทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนารวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(6) ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรา 289 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติการจัดการศึกษาอบรมภายในท้องถิ่นตามวรรคสอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

จากการพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) พบว่ามีสถานะและทิศทางการปรับตัวของประเทศไทย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม คือ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์นี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โดยให้ความสำคัญกับ

- การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างวัฒนธรรมการแก้ปัญหาพัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการฝึกฝนเป็นความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น และจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย พัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สร้างจิตสำนึกให้คนไทยมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม เคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน สร้างค่านิยมการผลิตและบริการที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เรียนรู้การรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ

- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาบทบาทของสถาบันหลักทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน สร้างค่านิยมให้คนไทยภูมิใจในวัฒนธรรมไทย และยอมรับความแตกต่างของความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ลดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด และสร้างความเป็นเอกภาพในสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลก โดยเฉพาะประชาคมอาเซียนให้เกิดการไหลเวียนทางวัฒนธรรมในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม

ความเข้าใจระหว่างประชาชนในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
2. เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย
3. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคงและเอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

เป้าหมายการพัฒนา

1. คนไทยทุกคนมีคุณภาพเพิ่มขึ้นทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งมีอนามัยการเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมในทุกช่วงวัย
2. คุณภาพการศึกษาได้รับการยกระดับสู่มาตรฐานสากล ต่อยอดองค์ความรู้สู่นวัตกรรม และโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น
3. โอกาสในการเข้าถึงระบบสุขภาพที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพลดลงอย่างเป็นองค์รวม
4. สถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และสถาบันชุมชน มีบทบาทในการบ่มเพาะและหล่อหลอมเด็ก เยาวชนและคนไทยให้เป็นคนดีมีคุณธรรม และจริยธรรมอย่างเข้มแข็งมากขึ้น

ตัวชี้วัด

1. คุณภาพของประชากร
  - 1.1) อัตราเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยไม่ต่ำกว่า 1.6
  - 1.2) ระดับค่าเฉลี่ยชาวปัญญาของเด็กไม่ต่ำกว่าค่ากลางมาตรฐานสากลที่ระดับ 100
2. คุณภาพคนโดยรวม
  - 2.1) ปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็น 12 ปี
  - 2.2) ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมือง
  - 2.3) เพิ่มสัดส่วนประชากรที่สามารถเข้าถึงโครงข่ายคมนาคมและอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ได้ร้อยละ 80.0 ของประชากรทั่วประเทศ
  - 2.4) จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็น 15 คนต่อประชากร 10,000 คน
  - 2.5) อัตราเพิ่มของผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.0 ต่อปี
  - 2.6) อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูงและมะเร็งลดลง

2.7) อัตราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยลดลง

3. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง

3.1) ดัชนีครอบครัวย่นอยู่ในระดับดีขึ้น และจำนวนผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองเพิ่มขึ้น

3.2) การเรียนรู้ของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น

3.3) คนในครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านและชุมชนเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มีดังนี้

(5.2) การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการเรียนรู้สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการสั่งสมทุนทางปัญญา เชื่อมโยงการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาสู่การเสริมสร้างขีดความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพ และการดำรงชีวิตที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

(5.2.5) สอดแทรกการพัฒนาคนทุกช่วงวัยด้วยกระบวนการเรียนรู้สู่วัฒนธรรม การเกื้อกูลเสริมสร้างทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต การต่อยอดสู่นวัตกรรมความรู้ การฝึกฝนจนเกิดความคิดสร้างสรรค์ การเปิดใจกว้างพร้อมรับทุกความคิดเห็น และการปลูกฝังจิตใจที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ควบคู่กับการพัฒนาคนด้วยการเรียนรู้ในศาสตร์วิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงาน และเตรียมพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาต่อยอดตามศักยภาพและความถนัด

(5.2.6) สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้ตระหนักถึงการเคารพกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชน การสร้างค่านิยมให้มีพฤติกรรมการผลิตและบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงาน มีการเรียนรู้ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ เพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมน่าอยู่

(5.5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนนำค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยเป็นฐานในการพัฒนาคนและสังคม

(5.5.1) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะให้คนมีศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรมในวิถีชีวิต

1) พัฒนาศักยภาพครอบครัว โดยส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้ที่แน่นอน สามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของครอบครัว มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวและเชื่อมโยงกับเครือข่ายครอบครัว ให้สิ่งจูงใจแก่ครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งพัฒนาความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับพ่อแม่และผู้ปกครอง โดยสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและรู้จักใช้ประโยชน์อย่างมีคุณค่าเพื่อลดช่องว่างระหว่างครอบครัว

2) พื้นฟูวัฒนธรรมที่ดีและนำคุณค่าอันดีงามของครอบครัวไทย อาทิ ความเอื้ออาทรและการเป็นเครือญาติมาใช้ในวิถีชีวิต ควบคู่กับการปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวรู้จักใช้ปัญญาในทางที่ถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่จะมีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม

3) ผลักดันให้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการเปิดพื้นที่สาธารณะในการจัดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์อันดีต่อครอบครัวและชุมชน และภาคธุรกิจจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกองค์กรเพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

2.2.3 แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 – 2558 (รัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี)

แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2555 - 2558 มีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ดังนี้

นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

· เป้าประสงค์เชิงนโยบาย และเป้าหมาย/ ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์เชิงนโยบาย	เป้าหมาย / ตัวชี้วัด
1. ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ด้าน ศิลปวัฒนธรรม มีความเข้าใจ เกิดทุนทางปัญญา และภูมิคุ้มกัน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	- ระดับความสำเร็จของการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม - จำนวนเด็กเยาวชนประชาชนและนักท่องเที่ยวเข้าไป ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม
2. สร้างสรรค์สังคมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่พึง ประสงค์	- ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการเลือก บริโภค และใช้ประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์จาก สื่อภาพยนตร์และวีดิทัศน์อย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน
3. ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทในการขับเคลื่อน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมากขึ้น	- จำนวนบุคลากรทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการ ฝึกอบรม ดูแล และเป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอด ความรู้สู่คนรุ่นหลัง
4. องค์กรภาคีเครือข่ายทางศาสนาสามารถส่งเสริม และเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรมในทุกระดับได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	- ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ ศิลปวัฒนธรรมสำหรับเยาวชน และประชาชนได้ใช้ เป็นแหล่งเรียนรู้ และใช้เวลาว่างร่วมกันในครอบครัว - ร้อยละของผลงานทางศิลปวัฒนธรรมที่ได้รับการ เผยแพร่และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ - ร้อยละความสำเร็จของการส่งเสริมและเผยแพร่ คุณธรรม จริยธรรม

· นโยบาย และกลยุทธ์/วิธีดำเนินการ

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
<p>1. เร่งดำเนินการให้ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมมีบทบาทนำในการร่วมเกิดทุนสถาบันหลัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และร่วมสร้างประเทศไทยให้เป็นประเทศที่อยู่สบาย โดยน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานให้แก่รัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดินด้วยการทำงานตั้งใจให้ประเทศเป็นที่อยู่ ที่สบายในโลกที่มีความวุ่นวาย และน้อมนำพระราชดำรัสในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครศรีอยุธยา “การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ” มาหล่อหลอมและยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นหนึ่งเดียวเพื่อเสริมสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ให้กับคนในชาติ”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และพระบรมวงศานุวงศ์ - น้อมนำพระราชดำรัส "การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ" มาสู่การปฏิบัติ โดยสร้างค่านิยม จิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
<p>2. อุปถัมภ์ คຸ້ມຄອງ และทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมการปรับปรุงองค์กรและกลไกที่รับผิดชอบด้านศาสนา เพื่อให้การบริหารจัดการ ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา มีความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสมานฉันท์ระหว่าง ศาสนิกชนของทุกศาสนาเพื่อนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนใช้หลักธรรมในการดำรง ชีวิตมากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อุปถัมภ์คຸ້ມຄອງ และทำนุบำรุงศาสนา โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจและสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนาที่หลากหลายและต่อเนื่อง - ปรับปรุงองค์กรด้านศาสนาให้ทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสานสนับสนุนกันอย่างเป็นเอกภาพ รวมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายระดับโลก
<p>3. อนุรักษ์ ทำนุบำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมโบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รวมถึงอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทย มรดกโลกของคนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดงทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และเพิ่มพื้นที่เวทีทางด้านวัฒนธรรมให้สามารถจัดการแสดงได้อย่างต่อเนื่องในราคาที่เหมาะสมที่ประชาชนส่วนใหญ่ เข้าชมได้เพื่อสืบสานและสืบทอดการแสดงที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ ทำนุ บำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมีมาตรฐานตามหลักวิชาการ - อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทยมรดกโลกของคนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดง ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค สืบสานและสืบทอดการแสดงที่ทรงคุณค่าสู่ประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
<p>ทรงคุณค่าและสมควรภาคภูมิใจสู่ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และถ่ายทอดสู่ชาวต่างชาติให้ร่วมชื่นชมคุณค่าของวัฒนธรรมไทย</p>	
<p>4. สร้างสรรค์อารยธรรมที่ดั่งามส่ววิถีชีวิตและสังคมคุณภาพ ดังนี้</p> <p>4.1 สร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุคสมัยอย่างต่อเนื่องโดยให้ความสำคัญต่อบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ทุกแขนงทุกสาขาอาชีพ ให้ได้รับการดูแลและมีคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อเป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ รวมถึงเป็นทูตวัฒนธรรม และเป็นแบบอย่างและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่อนุชนรุ่นต่อไป</p> <p>4.2 ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอารยประเทศและประชาคมอาเซียน ร้อยเรียงเรื่องราวผ่านการสื่อสารรูปแบบใหม่และเทคโนโลยีทันสมัย ผลิตสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สื่อเคลื่อนไหว สารคดี และภาพยนตร์ รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง การสื่อสารอันทันสมัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเชื่อมโยงของอารยธรรมที่ดั่งามระหว่างยุคสมัยส่ววิถีชีวิตอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งดูแลบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมให้เป็นแม่พิมพ์ในการถ่ายทอดภูมิปัญญา - ส่งเสริมความร่วมมือและเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมกับอารยประเทศและประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งผลิตและเผยแพร่ - ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง การสื่อสารอันทันสมัย
<p>5. นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ และนำรายได้สู่ชุมชน - ต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ
<p>6. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและการนันทนาการเพื่อส่งเสริมให้วัยรุ่นไทยเกิดการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและนันทนาการที่หลากหลายสำหรับเด็กและเยาวชน

นโยบาย	กลยุทธ์ / วิธีดำเนินการ
เรียนรู้ที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณธรรม เอื้ออาทรต่อผู้อื่นและเกิดการเรียนรู้ศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่า ชาบซึ่งในความสุนทรีย์ของศิลปะ	- ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้พื้นที่การเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและนันทนาการอย่างสร้างสรรค์ เข้าใจถึงคุณค่า ชาบซึ่งในความสุนทรีย์ของศิลปะ
7. ขยายบทบาทและสร้างเครือข่ายความร่วมมือของสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดกับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนเพื่อขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดให้เป็นกลไกเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่ครอบคลุมทั้ง วิถีชีวิต และสื่อทุกประเภทที่มีผลกระทบต่อการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนพร้อมทั้งจัดสื่อที่เป็นภัยต่อสังคม ขยายสื่อดีเพื่อนำไปสู่การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมอย่างเท่าทันสถานการณ์	- ขยายบทบาทสภาวัฒนธรรมทุกจังหวัดให้เป็นกลไกเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ - พัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

2.2.4 แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2559

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นองค์กรหลักในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550 - 2559) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบทิศทาง การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่เป้าหมายสำคัญ คือพัฒนาสังคมไทยให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความรู้คู่คุณธรรม สามารถดำรงภูมิปัญญาของสังคมไทย ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคต สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

ใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนและประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อสร้างสังคมคุณธรรม

เป้าประสงค์และตัวชี้วัด

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
ระดับบุคคล 1) คนไทยมีความรู้ ความเข้าใจงานด้านวัฒนธรรม และสามารถรักษามรดกภูมิปัญญาของตนบนความหลากหลายทางวัฒนธรรม	1) คนไทยแสดงออกซึ่งอัตลักษณ์ไทย ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) คนไทยมีวิถีชีวิตอย่างพอเพียงและเหมาะสม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด
2) คนไทยรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีค่านิยม และปรับปรุงวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับ บริบทของชุมชนและสังคม 3) คนไทยมีความภูมิใจในความเป็นไทยและมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลาง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4) คนไทยใช้คุณธรรมนำความรู้สร้างสรรค์ สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง	กับบริบทของชุมชนและสังคมที่เปลี่ยนแปลง ไปท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ 3) คนไทยแสดงความภาคภูมิใจในความเป็น ไทยและแสดงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4) คนไทยมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคม
ระดับชุมชน/สังคม 1) สังคมเป็นสังคมแห่งความสุข มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน 2) สังคมไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม มี เครือข่ายความร่วมมือและมีความสมัคร สมานสามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม	1) สังคมไทยมีความสุข สติอาชญากรรม ลดลง 2) สังคมไทยมีความสมัครสมานสามัคคี เป็นน้ำ หนึ่งใจเดียวกัน
ระดับประเทศ 1) ประเทศไทยสามารถเผยแพร่วัฒนธรรม ไทยไปทั่วโลก และใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อใน การสร้างความสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งระหว่างประเทศ 2) ประเทศไทยสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมด้วยทุนทาง วัฒนธรรม	1) ศิลปวัฒนธรรมไทยมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับ และรู้จักไปทั่วโลก 2) มูลค่าทางเศรษฐกิจของผลิตภัณฑ์และ บริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

พันธกิจ และยุทธศาสตร์

พันธกิจ	ยุทธศาสตร์
1. อนุรักษ์ คุ้มครอง และส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายทาง วัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง	1) พัฒนาระบบบริหารจัดการงาน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 2) อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
2. สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ให้สืบทอดและพัฒนาอย่าง ยั่งยืน	3) ชำรง รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่สังคมไทย

พันธกิจ	ยุทธศาสตร์
3. สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกกระดับ	4) สร้างสังคมคู่คุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์
4. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย	5) สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
5. สร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม	6) นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม

พันธกิจที่ 1 อุปถัมภ์ ค้ำครองและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง

ประกอบด้วย 2 ยุทธศาสตร์ 5 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงาน ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

• เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>องค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้รับการรวบรวม จัดระบบในรูปของฐานข้อมูล และมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงาน</p> <p>ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์ ดังนี้</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาองค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) จำนวนองค์ความรู้จากผลงานวิจัยทางวัฒนธรรม 2) จำนวนฐานข้อมูลจากองค์ความรู้จากการวิจัย และการสืบค้นรวบรวม 3) องค์ความรู้ที่มีการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนงาน ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม (เช่น ปฏิบัติงานการสร้างเครือข่าย การสร้างหลักสูตรในระดับต่างๆ) 4) ผลงานวิจัยที่มีการจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร 5) ผลงานการประชาสัมพันธ์ 6) มีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ 7) มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้รับการอนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมบนพื้นฐานความ หลากหลาย ทางวัฒนธรรม</p> <p>ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์ ดังนี้</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ และสืบทอด ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทาง วัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐาน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p>	<p>จำนวนกิจกรรมที่มีการอนุรักษ์ สืบทอด ปกป้อง ฟื้นฟู และพัฒนา</p>

พันธกิจที่ 2 สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้สืบทอด และ พัฒนาอย่างยั่งยืน

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ข้างร รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่ สังคมไทย

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของปวงชนชาวไทย</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์ สืบทอดพระราชพิธี และงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์</p>	<p>จำนวนกิจกรรมการตอบสนอง และเผยแพร่ ประกอบพิธีพระราชกุศล และรัฐพิธี</p>

พันธกิจที่ 3 สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกระดับ

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 4 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์

• เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
<p>เป้าหมาย</p> <p>1. คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม และ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์¹⁴</p> <p>2. คนไทยสามารถปรับสมดุลในการดำรงชีวิต โดยไม่ตกอยู่ในกระแสการบริโภคจนเกินไป</p> <p>3. เชื่อมร้อยความแตกต่างและหลากหลาย ของคนในสังคมให้มีจิตสำนึกของความเป็นคนไทย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม</p> <p>4. สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและสังคม สมานฉันท์ด้วยกระบวนการทางวัฒนธรรม</p> <p>กลยุทธ์ที่ 1 สร้างฐานครอบครัว</p> <p>กลยุทธ์ที่ 2 สร้างพลังชุมชน</p> <p>กลยุทธ์ที่ 3 สร้างฐานสถาบันการศึกษา</p> <p>กลยุทธ์ที่ 4 สร้างศรัทธาในศาสนา</p>	<p>1) จำนวนกิจกรรมในการสร้างจิตวิญญาณไทย (ปลูกฝังค่านิยมคนไทยที่พึงประสงค์ กิจกรรมการรักชาติ ภูมิใจในชาติ ฯลฯ)</p> <p>2) จำนวนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนด้วยมิติ ทางวัฒนธรรม</p> <p>3) จำนวนกิจกรรมในการแก้ไขปัญหา ความขัดแย้งในชุมชน</p> <p>4) จำนวนผู้นำ/ชุมชนเข้มแข็ง</p> <p>5) การเพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม</p> <p>6) สถิติอาชญากรรมลดลง</p> <p>7) จำนวนกิจกรรมเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม</p>

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทาง วัฒนธรรมเพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 1 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม

¹⁴ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ หมายถึง

- 1) คุณลักษณะคนไทยที่มีความเอื้ออาทร กตัญญู มีเมตตา ขยันหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ รักษาสิ่งแวดล้อม
- 2) ความรัก ความสามัคคี ความภูมิใจในชาติกำเนิด (รักชาติ รักแผ่นดินเกิด)

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย ทุกภาคส่วนผสมผสานพลังในการขับเคลื่อน กิจกรรมทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อย่างมี ทิศทางและเป็นองค์รวมในการสร้างสังคมสันติสุข กลยุทธ์ที่ 1 สร้างมิตรภาพ	1) จำนวนเครือข่ายทางวัฒนธรรม 2) มีโครงการบูรณาการในการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ระหว่างเครือข่าย

พันธกิจที่ 5 สร้างคุณค่าทางสังคม และส่งเสริมมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม

ประกอบด้วย 1 ยุทธศาสตร์ 2 กลยุทธ์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรมสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และคุณค่าทางสังคม

· เป้าหมาย/กลยุทธ์ และตัวชี้วัด

เป้าหมาย/กลยุทธ์	ตัวชี้วัด
เป้าหมาย ทุนทางวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญใน การสร้างเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และคุณค่า ทางสังคมด้วยพลังของความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วน กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบบริหารจัดการทุน ทางวัฒนธรรมของภาคีเครือข่าย	1) รายได้มวลรวมจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และบริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น 2) วัฒนธรรมไทยได้รับการยอมรับในระดับ สากล

กลไกการขับเคลื่อน

· **หน่วยงานหลัก**

กระทรวงวัฒนธรรม ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา กรมศิลปากร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน) หอภาพยนตร์(องค์การมหาชน) และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

- **หน่วยงานสนับสนุน**

สำนักนายกรัฐมนตรี (กรมประชาสัมพันธ์ และสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ) กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถาน องค์การพัฒนาเอกชน สื่อสารมวลชน มูลนิธิไทย และเครือข่ายภาคประชาชน/ภาคเอกชน

- **การแปลงแผนสู่การปฏิบัติ**

เพื่อให้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติฉบับนี้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ จึงกำหนดกลไกการดำเนินงาน การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำงบประมาณการกำกับติดตามและประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนโดยกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

1) การดำเนินงานเชิงรุกของกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือ และบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อให้เกิดการยอมรับ และนำไปใช้เป็นแนวทาง การดำเนินงานในการจัดทำรายละเอียด การแปลงแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการ การจัดทำงบประมาณ วิธีการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผล ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2) พัฒนากลไกส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และ วัฒนธรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่น/ชุมชน ระดับจังหวัด ระดับชาติ ระดับนานาชาติ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559)

3) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการติดตาม กำกับ ดูแล ให้ การปฏิบัติตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559) เป็นไปตามมาตรฐาน และเกณฑ์ที่จัดทำไว้

4) จัดทำแผนการประเมินผลภาพรวมของการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทวัฒนธรรม แห่งชาติ (พ.ศ. 2550 – 2559) เพื่อทบทวนพิจารณาปรับปรุงแผนงานต่อเนื่อง

- ทิศทางและการดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรมในทศวรรษที่ 2 ตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559)¹⁵

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555 จึงมีมติเห็นชอบให้ใช้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2550-2559) เป็นแผนแม่บทการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 มาตรา 11 (2) โดยกำหนดจุดเน้นประเด็นเรื่องสำคัญในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงสิ้นสุดระยะเวลาตามแผนแม่บทฯ เพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน ได้แก่

- ปี 2555 **“ปีแห่งการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์”** ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคม คุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายเชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม อีกทั้งปี 2555 เป็นปีแห่งพุทธชยันตี 2600 ปี แห่งการตรัสรู้ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

- ปี 2556 **“ปีแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยนำทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.4 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายเชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายข้อ 3.2 นโยบายสร้างรายได้

- ปี 2557 **“ปีแห่งการเตรียมความพร้อมด้านสังคมวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายเชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนโยบายข้อ 7.2 สร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน

- ปี 2558 **“ปีแห่งการส่งเสริมคุณค่าของอัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม”** ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา

¹⁵ มติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555.

ศิลปะ วัฒนธรรม บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายและเป้าประสงค์เชิงนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาลปัจจุบัน ข้อ 4.4 นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

• ปี 2559 “ปีแห่งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมวัฒนธรรมและการรู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศ” ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 5.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

อนึ่ง กระทรวงวัฒนธรรมได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลในด้านการบูรณาการทำงานร่วมกัน และการนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยนำวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์ และบริการด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ ทั้งนี้ วัตถุประสงค์ของการทำบันทึกข้อตกลงฯ ก็เพื่อพัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีวิถีชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศให้เป็นที่ยุ้มนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 2 ล้านล้านบาทภายในปี 2558

สำหรับปี 2556 กระทรวงวัฒนธรรมมีจุดเน้นเรื่อง **การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยนำทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม**¹⁶ นั้น คำว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ หรือ (Creative Economy)” ประกอบด้วย 4 เสาหลักธุรกิจเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยที่นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่า “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ไม่ใช่แค่แปรรูป แต่หมายถึงการเติมองค์ความรู้ นวัตกรรม เข้าไปในสินค้า นำเนื้อหาหรือสิ่งที่เป็วัฒนธรรม และวิถีชีวิตให้สะท้อนในสินค้า นั่นคือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า โดยการคิดเรื่องรูปแบบของสินค้าว่าผู้บริโภคแต่ละกลุ่มต้องการสินค้าแบบไหน ในการประชุมประจำปี 2552 ของ ~~สศช.~~ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “จากวิสัยทัศน์ 2570... สู่แผนฯ 11” ผู้เข้าร่วมประชุมได้เห็นพ้องกับผลการศึกษาโครงการเตรียมการจัดทำแผนฯ 11 ที่ชี้ว่า ขอบเขตของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในประเทศไทย ควรแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มแรก ได้แก่ การสืบทอดทางมรดกและวัฒนธรรม ที่รวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การแพทย์แผนไทย สมุนไพร สปา และอาหารไทย คำว่า

¹⁶ รายงานพิเศษ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ : พลังขับเคลื่อนใหม่ของเศรษฐกิจและสังคมไทย.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สิงหาคม 2552.

“มรดกทางศิลปวัฒนธรรม” ไม่ได้หมายถึงวัตถุ แต่สามารถแสดงเรื่องราวความเป็นอยู่วิถีชีวิตคนยุคนั้นที่เราสามารถแปลงหรือถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้มาเป็นสินค้าได้ โดยมีการปรับปรุงให้เข้ากับยุคปัจจุบัน มีเรื่องราวที่มาของประวัติศาสตร์ ทั้งวัฒนธรรมการแต่งกาย เครื่องประดับที่มีลวดลาย แม้แต่เรื่องอาหารหรือสปา ก็ทำให้ส่วนสินค้าเกษตรก็สามารถสร้างเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ด้วยการดูแลแนวโน้มของผู้บริโภคในยุคนี้ที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ จึงเลือกผลิตสินค้าปลอดสารพิษ ที่มั่นใจได้ว่าวัตถุดิบไม่มีการปนเปื้อนทั้งนี้รวมไปถึงปศุสัตว์ ประมง และสมุนไพรด้วย

กลุ่มที่สอง ได้แก่ งานทักษะฝีมือ อุตสาหกรรมวัฒนธรรม ได้แก่ งานศิลปวัฒนธรรม รวมถึงงานทักษะฝีมือที่สะท้อนถึงฝีมืออันประณีตของคนไทย ตั้งแต่ ช่างไม้ ช่างแกะสลัก ช่างเซรามิก ช่างเครื่องเงิน เครื่องทอง เครื่องประดับ

กลุ่มที่สาม งานสร้างสรรค์ และการออกแบบ ทั้งแฟชั่น เครื่องประดับและผลิตภัณฑ์ สถาปัตยกรรม การโฆษณา และซอฟต์แวร์ ซึ่งอุตสาหกรรมของไทย ต้องปรับทัศนคติในการผลิตจาก “การรับจ้างผลิต” เป็น “การออกแบบ” นำความคิดสร้างสรรค์ใส่เข้าไปให้มากขึ้น โดยเฉพาะสินค้าประเภทสิ่งทอ พลาสติก โดยต้องคำนึงถึงรสนิยมหรือสไตล์การดำเนินชีวิตของผู้บริโภค มีการออกแบบ วิจัยรูปแบบสินค้า ความสะดวกในการใช้ให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่สี่ สื่อสมัยใหม่ หรืออินเทอร์เน็ตเทนเมนต์ และดิจิทัลคอนเทนต์เป็นห่วงโซ่ที่เหลือของ 3 กลุ่มแรก ที่ยังสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไปได้อีก ด้วยการใช้เทคโนโลยีแปลงสินค้ามาเป็นสื่อบันเทิงหรือดิจิทัลคอนเทนต์ เพื่อให้เกิดธุรกิจ เช่น ซีดี ภาพยนตร์ ทั้งนี้ ต้องบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาปกป้องภูมิปัญญาโบราณไทยอย่างเข้มข้น รวมทั้งต้องให้เกียรติในสิทธิส่วนบุคคล นอกจากนี้ ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยให้มากขึ้น ทั้งสถาบันการศึกษา ส่วนราชการ เอกชน แม้นักวิจัยอิสระ ขณะที่สภาวิจัยแห่งชาติต้องมีการวิจัยเพื่อบอกถึงรสนิยมแนวโน้มในการบริโภคของคน

2.2.5 แผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2559

วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรหลักในการสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ปลุกฝังค่านิยมอันดีงามบนพื้นฐานคุณธรรม นำสังคมอยู่เย็นเป็นสุข

พันธกิจ

- 1) ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และสนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้มีการสืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 2) ปลุกฝังค่านิยมและส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีงาม
- 3) นำมิติทางวัฒนธรรมมาเพิ่มคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งเสริมอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม
- 4) บริหารจัดการองค์ความรู้และมรดกศิลปวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยและสังคมโลก

ยุทธศาสตร์

- 1) รักษาสืบต่อวัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคง
- 2) สร้างค่านิยม จิตสำนึก และภูมิปัญญาคนไทย
- 3) นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- 4) การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

- 1) เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมให้สอดคล้องและสนองต่อการกิจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาล
- 2) เพื่อบูรณาการมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตของประชาชน
- 3) เพื่อสร้างเครือข่ายและระดมทรัพยากรในการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- 4) เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ประสานและบูรณาการการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน
- 5) เพื่อเสริมสร้างศักดิ์ศรี ความเสมอภาค ความสมานฉันท์ และสันติสุขแก่คนทุกกลุ่มทุกระดับ
- 6) ครอบคลุม ชุมชน ประเทศ และสังคมโลก

เป้าประสงค์

ระดับบุคคล

- 1) คนไทยมีจิตสำนึกและดำรงชีวิตตามรากฐานทางวัฒนธรรมของตนและรู้เท่าทันโลก
- 2) คนไทยทุกกลุ่มมีโอกาสร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสร้างความสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน
- 3) คนไทยโดยรวม มีคุณภาพ มีความสามารถ มีความเข้าใจในรากฐานทางวัฒนธรรมของตน และนำมาใช้ในการดำรงชีวิต
- 4) คนไทยใช้คุณธรรมนำความรู้สร้างสรรค์สังคมให้เข้มแข็งและมั่นคง

ระดับชุมชน/สังคม

- 1) สังคมมีความสมานฉันท์ ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม
- 2) สถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันทางศาสนา ฯลฯ มีความเข้มแข็งทำหน้าที่เป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาเกิดเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่กระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ

3) แต่ละท้องถิ่นสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง

ระดับประเทศ

- 1) ประเทศไทยสามารถเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปทั่วโลก และใช้วัฒนธรรมเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์หรือแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ
- 2) ประเทศไทยสามารถพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานวัฒนธรรม อยู่ร่วมในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี

นโยบายและยุทธศาสตร์ระยะยาวด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติระยะ 10 ปี และยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะผู้สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 เป็นทิศทางสำคัญสำหรับการกำหนดแผนยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ระยะ 5 ปี และแผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปีของรัฐบาล การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ดังกล่าว ต้องอาศัยข้อมูลสถิติที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับชี้สถานการณ์ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่มีความสำคัญและจำเป็นในการวัดผลตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดตามนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในที่นี้เรียกว่า “สถิติทางการ” ที่อาจเป็นรายการสถิติที่มีหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บอยู่แล้ว หรือมีการจัดเก็บซ้ำซ้อนตามภารกิจแต่ละหน่วยงาน หรือยังไม่มีหน่วยงานใดจัดเก็บ ดังปรากฏรายละเอียดตามผังสถิติทางการในบทต่อไป

บทที่ 3

ผังสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

3.1 แนวคิดในการจัดโครงสร้างสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การจัดโครงสร้างและผังสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พิจารณาจากข้อมูลที่เป็นต่อการประเมินและติดตามสถานการณ์การพัฒนา และการกำหนดนโยบาย และการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญของสาขาตามที่ได้นำเสนอในบทที่ 2 มีโครงสร้างสถิติทางการสถิติศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (รวมสถิติทางการ) ดังต่อไปนี้

1. ศาสนา

1.1 บุคลากรทางศาสนา

- นักบวชในศาสนาพุทธ
- ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)
- ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ)
- บุคลากรในศาสนาอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์)

1.2 ศาสนสถานและศาสนิกชน

- พุทธศาสนสถาน
- ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์ – ฮินดู ซิกข์)
- ศาสนิกชนจากการทะเบียน

1.3 การเรียนรู้และอบรมทางศาสนา

- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาพุทธ
- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาอิสลาม
- การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์

1.4 การปฏิบัติศาสนกิจ

- การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาของประชาชน
- การประกอบกิจทางศาสนาจากการสำรวจ
- การจาริกแสวงบุญ

1.5 การสนับสนุนศาสนา

- การสนับสนุนศาสนาโดยรัฐ
- การสนับสนุนพุทธศาสนสถานโดยรัฐ
- การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน

2. ศิลปะ วัฒนธรรม

2.1 บุคคล/องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม

2.1.1 บุคคลทางศิลปะ วัฒนธรรม

- ศิลปินแห่งชาติ
- ศิลปินพื้นบ้าน
- ศิลปินร่วมสมัย
- บุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม
- ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม
- ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและช่างฝีมือพื้นบ้าน
- นักเขียน/นักประพันธ์

2.1.2 องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม

- สมาคม/มูลนิธิ/ชมรมทางศิลปะ วัฒนธรรม
- เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม
- เครือข่ายมรดกศิลปะ วัฒนธรรม

2.2 สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม

- โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
- งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- บรรณานุกรมชาติพันธุ์
- สื่อโสตทัศน์
- เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย

2.3 สินค้าและบริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม

- สถานประกอบการด้านศิลปะ วัฒนธรรม
- ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม

2.4 แหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
- พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
- โบราณสถาน/แหล่งโบราณคดี/อุทยานประวัติศาสตร์
- สถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม (รวมหอศิลป์??)
- หอจดหมายเหตุ / หอสมุด
- แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่น

2.5 การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม

- การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม

2.6 ความเสี่ยงทางวัฒนธรรม

- ลักษณะการอยู่อาศัยของเด็ก
- สถานภาพทางครอบครัว

- ดัชนีครอบครัวอบอุ่น
- การใช้เวลาว่างของประชากร
- การสมรสในเด็ก
- มารดาตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร
- พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน
- พฤติกรรมเชิงบวกของเด็กและเยาวชน
- เด็กไทยจิตอาสา
- การใช้เวลากับสื่อ

2.7 การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

- เครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

3.2 ผังสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ตารางข้างล่างนี้นำเสนอโครงสร้างสถิติ ชื่อสถิติทางการ รายการสถิติทางการ (และการจัดจำแนกและระดับการนำเสนอ) หน่วยงานรับผิดชอบ ในกรณีที่เป็นสถิติทางการที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของสาขาอื่น แต่มีความสำคัญต่อสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จะระบุไว้ในช่องหมายเหตุว่าเป็นสถิติทางการสาขาใด ในกรณีที่สถิติทางการในผังนี้เป็นสถิติทางการที่สาขาอื่นต้องการใช้ ก็ระบุไว้ในช่องหมายเหตุว่าสาขาใดต้องการใช้

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
1. ศาสนา					
1.1 บุคลากรทางศาสนา	1) นักบวชในศาสนาพุทธ	1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามประเภท นิกาย <u>วุฒิการศึกษาและจังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	ยังไม่มีการจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค	
		2) จำนวนพระภิกษุ สามเณรที่ศึกษา/จบการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม จำแนกตามแผนกสามัญ และแผนกธรรม-บาลี ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนพระสังฆาธิการ จำแนกตามระดับเจ้าคณะฯ เจ้าอาวาสและนิกาย ¹⁷	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		4) จำนวนพระสมณศักดิ์ ในประเทศ และต่างประเทศ จำแนกตามชั้นสมณศักดิ์	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		5) จำนวนพระธรรมทูตทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ ที่ไปต่างประเทศ/ ชาวต่างประเทศ <u>จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค	

* สดมภ์นี้จะไม่ปรากฏในแผนพัฒนาฯ ฉบับสมบูรณ์

¹⁷ การปกครองสงฆ์ขึ้นกับสำนักงานเจ้าคณะใหญ่ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	2) ผู้สอนศาสนาพุทธ (กรมการศาสนา)	1) จำนวนพระธรรมวิทยากร ในศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรม การอบรมคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้สอนที่ศูนย์ศึกษา พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตาม สถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์)	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ศูนย์ศึกษา พระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ มี 3,000 ศูนย์ เดิมใช้ชื่อว่าโรงเรียน พระพุทธศาสนา วันอาทิตย์ มีระบบฐานข้อมูล
	3) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ)	1) จำนวนพระนักเผยแผ่ พระพุทธศาสนา <u>จำแนกตามวุฒิ การศึกษา จังหวัด ภาค</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตามวุฒิ การศึกษา จังหวัด ภาค</u>	
		2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตาม ประเภท (พระนักเทศน์แม่แบบ และพระนักเทศน์ประจำจังหวัด) ¹⁸ <u>วุฒิการศึกษา</u>	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตามวุฒิ การศึกษา</u>	
	4) บุคลากรในศาสนาอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และซิกข์)	1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลเผยแพร่ในเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย กรมการศาสนา</u> รับประสาน	

¹⁸ พระนักเทศน์แม่แบบ หมายถึง พระนักเทศน์ที่ผ่านการอบรมจากคณะกรรมการฝึกอบรมพระนักเทศน์ที่มหาเถรสมาคมแต่งตั้ง เพื่อไปจัดอบรมพระนักเทศน์ประจำจังหวัด มีสองประเภทคือพระนักเทศน์แม่แบบ และพระนักเทศน์ประจำจังหวัด http://www.br.ac.th/elearning/social/jitraporn/Buddhism%20%20M6/Unit9_1.html

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		2) จำนวนผู้สอนศาสนาในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด(คอม.) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด พ.ศ. 2551
		3) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีการจัดเก็บชื่อนามสกุล สัญชาติ ที่อยู่ วันหมดอายุ การต่อวีซ่า
		4) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ			
		5) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ			
1.2 ศาสนสถานและศาสนิกชน	1) พุทธศาสนสถาน	1) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตามการได้รับวิสุงคามสีมา ¹⁹ (วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์) นิิกาย จังหวัด และภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตามประเภทวัด ²⁰ (พระอารามหลวง วัดราษฎร์ วัดร้าง) นิิกาย จังหวัด และภาค	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

¹⁹ วัดในศาสนาพุทธแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา คือ วัดที่มีอุโบสถเป็นที่ทำสังฆกรรม คำว่า วิสุงคามสีมา ในที่นี้หมายถึงเขตที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่สงฆ์เพื่อใช้เป็นที่พักสงฆ์ ส่วนสำนักสงฆ์ คือ วัดที่ยังไม่ได้รับพระราชทาน วิสุงคามสีมา จึงไม่มีอุโบสถ <http://www.dhammathai.org/watthai/royalwat.php>

²⁰ พระอารามหลวง คือวัดที่พระมหากษัตริย์ หรือพระบรมวงศานุวงศ์ ทรงสร้างหรือทรงบูรณปฏิสังขรณ์ หรือมีผู้สร้างน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นวัดหลวง และวัดที่ราษฎรสร้าง หรือบูรณปฏิสังขรณ์ และขอพระราชทานให้ทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวง วัดราษฎร์ ได้แก่วัดที่ประชาชนสร้าง หรือปฏิสังขรณ์ วัดร้าง คือวัดที่ทรุดโทรม ไม่มีพระสงฆ์พำนักอาศัยจำพรรษา ทางราชการจะขึ้นทะเบียนไว้ ซึ่งหากบูรณะได้อาจยกเป็นวัดมีพระสงฆ์ต่อไป

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		3) จำนวนวัดไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ	สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2)) ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์- ฮินดู ซิกข์)	1) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนก ตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกปี	
		2) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	จัดเก็บทุกปีเฉพาะคริสต์ศาสนสถาน ที่ต้องการเงินอุดหนุน ยังไม่มี ภาพรวม สำหรับโบสถ์พราหมณ์ และวัดซิกข์ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากไม่มีงบประมาณ กรมการศาสนาจะทำแบบรายงาน ในปี 2556 และทำในแผนงาน ระบบติดตามงบประมาณ	
		3) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด			
		4) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด			
	3) ศาสนิกชนจาก การทะเบียน	1) จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก การทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)	<u>มีข้อมูลจากทะเบียนราษฎร</u> หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ ยังไม่ได้ ประสานหน่วยงาน	
1.3 การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนา	1) การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนาพุทธ	1) จำนวนหน่วยเผยแพร่ พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนาใน สถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธ มามกะ) จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วย เผยแพร่พระพุทธศาสนา จำแนกตาม จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		3) จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์(ศพอ.) จำแนกตามประเภท ²¹ จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีระบบฐานข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
		4) จำนวนผู้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามชั้นเรียน ห้องเรียน เพศ กลุ่มอายุ	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		5) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	จัดทำทะเบียนวัดที่เข้าร่วมโครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัดเป็นรายปี
		6) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		7) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี	กรมการศาสนา	กำลังดำเนินการจัดทำฐานข้อมูล	
		8) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี	กรมการศาสนา	กำลังดำเนินการ จัดทำฐานข้อมูล	

²¹ หมายถึง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาเดิม และศูนย์ที่จะได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐานเป็นศูนย์ต้นแบบในอนาคต

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	2) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาอิสลาม	1) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด ²² ทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและจริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	3) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์	1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	<p>ยังไม่มีข้อมูลต้องรวบรวมข้อมูลจากเครือข่ายองค์กรทางศาสนาคริสต์ที่กรมการศาสนารับรองมี 5 องค์กร คือ</p> <p><u>กำลังเริ่มการจัดเก็บข้อมูล</u></p> <p>1) สภาประมุขแห่งบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย</p> <p>2) สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย</p> <p>3) มุสลิคคริสตจักรเซเวนเดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย</p> <p><u>ยังไม่ได้จัดทำข้อมูล</u></p> <p>4) สภาคริสตจักรในประเทศไทย</p> <p>5) สหคริสตจักรแบปติสต์ในประเทศไทย</p>	http://www.idmt.org/index.php?lay=snow&ac=article&Id=539406416&Ntype=16

²² “ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด” หมายความว่า สถานที่ที่มีสภียัดจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ให้การศึกษาและอบรมจริยธรรมอิสลาม ตลอดจนการจัดกิจกรรมด้านศาสนาและประเพณีที่ไม่ขัดกับหลักการศาสนาอิสลาม มีชื่อย่อว่า “ศอม.”

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีข้อมูล กรมการศาสนาเข้าไปประสานกับ หน่วยงานรับผิดชอบ	
1.4 การปฏิบัติศาสนกิจ	1) การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาของประชาชน	1) จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง จำแนกตามศาสนา	กรมการพัฒนาชุมชน	จปฐ. มีเฉพาะข้อมูลครัวเรือน นอกเขตเทศบาล หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ ยังไม่ได้ ประสานหน่วยงาน	
	2) การประกอบกิจทางศาสนาจากการสำรวจ	1) จำนวนและร้อยละของ พุทธศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไปจำแนก ตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสภาวะทางสังคมและ วัฒนธรรม)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดทำทุก 3 ปี	(*สสช.เปลี่ยนจาก คำว่าอิสลามิกชน เป็นมุสลิม)
		2) จำนวนและร้อยละของมุสลิม* อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจ ทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง			
		3) จำนวนและร้อยละของ คริสต์ศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง			
	3) การจาริกแสวงบุญ ²³	1) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไป ประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

²³ “การจาริกแสวงบุญ” คือ การเดินทางหรือการแสวงหาสิ่งที่มีความสำคัญทางจิตวิญญาณ บางครั้งก็จะเป็นการเดินทางไปยังศาสนสถานที่มีความสำคัญต่อความเชื่อหรือความศรัทธาของผู้คน สมาชิกของศาสนาหลักของโลกมักจะร่วมในการเดินทางไปแสวงบุญ ผู้ที่เดินทางไปทำการจาริกแสวงบุญเรียกว่านักแสวงบุญ (<http://th.wikipedia.org/การจาริกแสวงบุญ>)

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		2) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล 4 ตำบล จำแนกตามเพศ	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มักกะฮ์ จำแนกตามเพศ จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจย์แห่งประเทศไทย มีรมต.วธ.เป็นประธาน
1.5 การสนับสนุนศาสนา	1) การสนับสนุนศาสนาโดยรัฐ	1) จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรมลานวิถีไทยที่ได้รับเงินอุดหนุนในการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนา จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	เดิมชื่อโครงการลานบุญ ลานปัญญา
		2) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงินอุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซม ศาสนสถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	การบูรณะซ่อมแซมศาสนสถานศาสนาอื่นเป็นหน้าที่กรมการศาสนา
		3) จำนวนสถาบันทางศาสนา ที่ได้รับเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรมการศาสนารับรอง (5 ศาสนา) จังหวัด ภาค	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ข้อมูลทะเบียนรายปี
		4) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตาม	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ข้อมูลทะเบียนรายปี

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		จังหวัด ภาค			
		5) จำนวนผู้ประกอบการอัญมณีที่ทำสัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีอัญมณี จำแนกตามจังหวัด	กรมการศาสนา	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	ข้อมูลทะเบียนรายปี
	2) การสนับสนุนพุทธศาสนสถานโดยรัฐ	1) จำนวนพุทธศาสนสถานที่ได้รับ การบูรณะซ่อมแซม	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	3) การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน	1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามศาสนา ประเภท²⁴ เพศ จังหวัด</u>	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก	<u>ยังไม่มีข้อมูล</u>	
		2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ จังหวัด</u>			
2. ศิลปะ วัฒนธรรม					
2.1 บุคคล / องค์กรทางศิลปะ วัฒนธรรม					
2.1.1 บุคคลทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) ศิลปินแห่งชาติ	1) จำนวนศิลปินแห่งชาติ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกปี พ.ศ. 2529 - 2554	
	2) ศิลปินพื้นบ้าน	1) จำนวนคณะแสดงพื้นบ้าน ²⁵ จำแนกตามสาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดเก็บทุกจังหวัดโดยขอความร่วมมือจากสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด หรือสภาวัฒนธรรมจังหวัด มีรายงานแล้ว 62 จังหวัด	
		2) จำนวนศิลปินการแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา เพศ จังหวัด			

²⁴ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะเดาะเคราะห์ การศึกษาของสงฆ์ คำสาธยายปโมก เป็นต้น

²⁵ ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน แบ่งเป็น 2 หมวด คือ สาขาดนตรีและสาขาการแสดง

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	3) ศิลปินร่วมสมัย	1) จำนวนศิลปินร่วมสมัย จำแนกตาม เพศ สาขา ประเภทรางวัล	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย (สศร.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	รวมศิลปินที่ได้รางวัลศิลปาธรแล้ว
		2) จำนวนเยาวชนชนต้นแบบศิลปะร่วมสมัย จำแนกตามสาขา	สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) บุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษา ด้าน ²⁶	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	มีหลายหน่วยงานจัดเก็บ แต่ยังไม่ มีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ขณะนี้มี ข้อมูลพร้อมเผยแพร่เฉพาะกรม ศิลปากรเป็นข้อมูลจำนวนรวม การจำแนกรายละเอียดต้อง จำแนกจากการจัดเก็บในรูปแบบ ข้อมูลรายบุคคล	
		2) จำนวนช่างด้านศิลปะ วัฒนธรรม ของรัฐ จำแนกตามประเภท ²⁷ เพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	มีข้อมูลช่างสิบหมู่ ²⁸ จำแนกตามประเภท
	5) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สปป.)	- มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล - สปป.รับเป็นเจ้าภาพรวบรวม ข้อมูลภาพรวมครู-อาจารย์ที่สอน ในสถาบันอื่นด้วย เช่น สถาบัน ราชภัฏ การศึกษาระดับพื้นฐาน ฯลฯ - ในส่วนของสปป.จะมี โครงการวิจัยความต้องการและ จำนวนที่ผลิตได้ และการสร้าง	

²⁶ ด้านภาษา หนังสือ วรรณกรรม ด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ด้านจารีตประเพณี

²⁷ ได้แก่ ช่างสิบหมู่ ช่างประติมากรรม ช่างจิตรกรรม

²⁸ ช่างสิบหมู่ ได้แก่ 1. ช่างเขียน 2. ช่างปั้น 3. ช่างแกะ 4. ช่างสลัก 5. ช่างหล่อ 6. ช่างกลึง 7. ช่างหุ่น 8. ช่างรัก 9. ช่างบุ 10. ช่างปูน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
				เครือข่ายครูผู้สอนทั่วประเทศ จะนำเสนอข้อมูลได้ภายในปี 57 เป็นต้นไป	
	6) ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและ ช่างฝีมือพื้นบ้าน	1) จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ปราชญ์ชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด	สนง.เลขาธิการสภา การศึกษา	-สวธ.เคยจัดเก็บครั้งเดียว ปี 2553 เฉพาะ 5 จังหวัดชายแดน ใต้ เนื่องจากขาดงบประมาณ - สนง. เลขาธิการสภาการศึกษา มีการจัดเก็บข้อมูลการยกย่องครู ผู้มีภูมิปัญญาไทย ตั้งแต่ปี 2542 ต่อเนื่องมีสมาคมครูภูมิปัญญาไทย 9 สาขา ²⁹ จำแนกตามภาค แต่ หน่วยงานไม่อยู่ใน คณะอนุกรรมการฯ ยังไม่ได้ ประสานหน่วยงาน	www.thaiwisdom.org คุณวิรัช ตาแก้ว กลุ่มภูมิปัญญาไทย 085-4890315 มี ข้อมูลครูภูมิปัญญา ไทยและเครือข่าย แต่ยังไม่ได้จัดการ ข้อมูลเชิงปริมาณ
		2) จำนวนช่างฝีมือพื้นบ้าน จำแนกตาม เพศ สาขา จังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่ รวบรวมข้อมูลจากสำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัด	
	7) นักเขียน/นักประพันธ์	1) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล	
2.1.2 องค์การทาง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) สมาคม/มูลนิธิ/ชมรม ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสมาคม/มูลนิธิ/ชมรม จำแนก ตามจังหวัด	สป.วธ. (ศูนย์ข้อมูลกลางฯ)	มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่	

²⁹ ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม การแพทย์แผนไทย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ กองทุนและธุรกิจชุมชน ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ปรัชญา ศาสนาและประเพณี และด้านโภชนาการ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	2) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) <u>จำแนก ตามสาขา จังหวัด</u>	สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ.	มีหลายหน่วยงานจัดทำ บาง เครือข่ายมีความซ้ำซ้อนกัน - สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. รับเป็นผู้ ประสานรวบรวมจากหน่วยงาน ต่างๆ เช่น สปศ.สวธ. เพราะมี MOU เก็บข้อมูลภาพรวม เครือข่ายที่ชัดเจนเพราะเครือข่าย มีจำนวนมาก ซ้ำซ้อน หลายระดับ มีปัญหาเรื่องค่านิยามเครือข่าย - กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีข้อมูล เครือข่ายวิทยุชุมชน มีทั้งระดับ องค์กร บุคคล และจังหวัด ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อยู่ในการ กำกับดูแลของสถาบันราชภัฏใน จังหวัด สภาวัฒนธรรมกรุงเทพฯ กทม.(เขตและแขวง) และสภา วัฒนธรรมจังหวัด อำเภอ ตำบล	
	3) เครือข่ายมรดกศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายวัฒนธรรมของกรม ศิลปากร เช่น พระสังฆาธิการที่เป็น เครือข่ายวัฒนธรรม จำแนกตามสำนัก ศิลปากร(15 สำนัก) และปราชญ์ทาง ภาษา จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนอาสาสมัครมรดก ศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.) จำแนกตาม	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		เพศ จังหวัด			
2.2 สิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ³⁰	1) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนกตามสถานที่และจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	<ul style="list-style-type: none"> - มีหลายหน่วยงานผลิตผลงานวิจัย (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ / ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวธ.) ยังไม่มีหน่วยงานหลักรวบรวมสถิติภาพรวม - สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะส่งข้อมูลจำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ของหน่วยงาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์นำเสนอได้ภายใน มี.ค.56 - ศูนย์คุณธรรม มีข้อมูลเฉพาะของหน่วยงาน 	งานวิจัยทางวัฒนธรรมมีสองประเภท กลุ่มทั่วไป และกลุ่มให้ทุนเฉพาะ - งานสร้างสรรค์เป็นงานที่ศิลปินทำขึ้นมาแล้วไปจดลิขสิทธิ์
		2) จำนวนผลงานวิจัยด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (สบศ.)	<ul style="list-style-type: none"> ยังไม่มีข้อมูลภาพรวม - สบศ.มีข้อมูลนำเสนอได้ในปี 2556 และรับประสานรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในกระทรวงวัฒนธรรม 	ตัวชี้วัดแผนแม่บทวัฒนธรรมฯ

³⁰ ศิลปวัตถุ หมายถึง “วัตถุอันเป็นผลงานสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ที่ประกอบด้วยศิลปะลักษณะ เช่น ภาพเขียน รูปปั้น เครื่องลายคราม เครื่องถม; (กฎ) น. สิ่งที่ทำด้วยฝีมืออย่างประณีตและมีคุณค่าสูงในทางศิลปะ”. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2552.

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
	3) บรรณานุกรมชาติพันธุ์	1) จำนวนข้อมูลบรรณานุกรมชาติพันธุ์	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) สื่อโสตทัศน์	1) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง และรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	กรมประชาสัมพันธ์	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลของ กรมประชาสัมพันธ์ กสทช. ยังไม่ มีข้อมูลภาพรวม	
		2) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม			
	5) เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย	1) จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ. (ศูนย์ข้อมูลกลาง ทางวัฒนธรรม)	ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรมให้ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดส่ง ข้อมูลเข้าระบบ มีข้อมูลรายวัน รายเดือนและรายปี มีการจัดทำเป็นหมวดหมู่ ยังไม่ได้ จัดทำในลักษณะสถิติเชิงปริมาณ	http://m-culture.in.th/stat
2.3 สินค้าและบริการเชิง ศิลปะ วัฒนธรรม	1) สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานประกอบการ ภายใต้ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551	สวธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนสถานประกอบการและมูลค่า อุตสาหกรรมวัฒนธรรม	ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	<u>ไม่มีข้อมูล</u>	
	2) ผลิตภัณฑ์เชิง สร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า	กรมการพัฒนาชุมชน (พช.)	หน่วยงานไม่อยู่ในอนุกรรมการฯ ยังไม่ได้ประสานกับหน่วยงาน รับผิดชอบ	
2.4 แหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) พิพิธภัณฑ์สถาน แห่งชาติ	1) จำนวนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		2) จำนวนผู้ใช้-เข้าชม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตาม จังหวัดที่ตั้ง ประเภทผู้ใช้-ผู้ชม ³¹ เพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	2) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	1) จำนวนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ ดำเนินการ โดยองค์กรชุมชนหรือ เอกชน จำแนกตามเนื้อหาที่จัดแสดง การบริหารจัดการ ภาค และจังหวัด	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> (มีฐานข้อมูล)	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือ เอกชน จำแนกตามเพศ	ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร	ไม่มีการจัดเก็บจริงเนื่องจาก ขาดคนดูแลงานทะเบียนของ ท้องถิ่น บางแห่งมีผู้ใช้บริการน้อย มาก จัดเก็บได้ประมาณ 20%	
	3) โบราณสถาน/แหล่ง โบราณคดี/อุทยาน ประวัติศาสตร์	1) จำนวนโบราณสถาน อุทยาน ประวัติศาสตร์ จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการโบราณสถาน/ อุทยานประวัติศาสตร์ทั้งส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) แหล่งโบราณคดีที่ได้รับความนิยม จำแนกตามจังหวัด	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) สถานที่จัดแสดงงาน ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตาม</u>	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	- มีหลายหน่วยงานจัดแสดงงาน ศิลปะ (กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/ อปท.	

³¹ ได้แก่ ชาวต่างประเทศ ชาวไทย พระภิกษุสามเณร นักเรียนนักศึกษา แยกทางราชการ

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		<u>ประเภท</u> ³² จังหวัด		<p>สถาบันการศึกษา/เอกชน) ยังไม่มี หน่วยงานหลักรวบรวมสถิติ ภาพรวม</p> <p>- สวช.ดูแลหอศิลป์ศิลปิน ปัจจุบัน ไม่ได้ดูแลหอวัฒนธรรม นิทัศน์(แต่มีข้อมูลเดิม) ปัจจุบัน หน่วยงานท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล</p> <p>- กรมศิลปากรดูแลหอศิลป์ ภายใต้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ แต่มีหอศิลป์อื่นๆ ได้แก่ หอศิลป์ในมหาวิทยาลัย เช่น ม.ศิลปากร มศว. เป็นต้น บางแห่ง ใช้คำว่า หอศิลปกรรม มีหอศิลปวัฒนธรรม กทม. หอศิลป์ของเอกชน เช่น หอศิลป์พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กทม. หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล ฯลฯ (http://travel.kapook.com/ view40151.html)</p> <p>- โรงละคร (โรงมหรสพ) มีหลาย สังกัด ทั้งของรัฐ เอกชน มูลนิธิ ; - สังกัดกรมศิลปากรมีโรงละคร</p>	

³² ได้แก่ หอศิลป์ศิลปิน หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
				<p>แห่งชาติ มีกม.สุพรรณ และ นครราชสีมา</p> <p>- ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย</p> <p>- โรงละครศาลาเฉลิมกรุง-มูลนิธิ ศาลาเฉลิมกรุง กทม.</p> <p>- โรงละครวังหน้า-สพศ.</p> <p><u>เอกชน:</u></p> <p>- โรงละครอักษรา</p> <p>เมืองไทยรัชดาลัยเทียเตอร์</p> <p>สยามนิรมิต ภัทรวดีเทียเตอร์</p> <p>โรงละครมรดกใหม่</p> <p>โรงละครกรุงเทพ</p> <p>โรงละครกาดสวนแก้ว</p> <p>- พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์และโรง ภาพยนตร์ศรีศาลายา หอศิลป์ กรุงเทพมหานคร หน่วยงานที่ดูแล คือ หอภาพยนตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)</p>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการ การจัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตามเพศ ประเภทผู้ใช้บริการและประเภทสถานที่จัดแสดง</u>	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหาหน่วยงานประสานรวบรวมการจัดเก็บ ซึ่งควรเป็นหน่วยงานเดียวกับจำนวนสถานที่จัดแสดงส่วนใหญ่ ไม่มีการเก็บข้อมูลจำแนกเพศ	

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ³³	ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล ควรตกลงหาหน่วยงานประสานรวบรวมการจัดเก็บ ซึ่งควรเป็นหน่วยงานเดียวกับจำนวนสถานที่จัดแสดง	
	5) หอจดหมายเหตุ ³⁴ / หอสมุด	1) จำนวนหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	6) แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรม ชุมชน/ท้องถิ่น	1) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรม ชุมชน/ท้องถิ่น ภายใต้โครงการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช จำแนกตามจังหวัด	กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
2.5 การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม	1) การสนับสนุนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเงินบูรณะซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และโบราณสถาน จำแนกตามประเภทแหล่งเรียนรู้	กรมศิลปากร	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

³³ ได้แก่ ทักษะศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

³⁴ หอจดหมายเหตุ (อังกฤษ: archive) หมายถึง บันทึก หรือรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลาหนึ่งๆ โดยผู้บันทึกอาจเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลทั่วไปก็ได้. พจนานุกรมเสรีออนไลน์ <http://www.wiki.org>

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
2.6 ความเสี่ยงทางวัฒนธรรม	1) ลักษณะการอยู่อาศัยของเด็ก	1) จำนวนเด็กอายุ 0 – 17 ปี จำแนกตามการอยู่อาศัยกับพ่อแม่/ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่/ภาวะกำพร้า จำแนก ตาม อายุ เพศ เขตการปกครอง และจังหวัด	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS))		มาจากสาขาสวัสดิการสังคม
	2) ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือนที่ปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีดูแลหรือถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังในช่วงสัปดาห์ที่แล้ว จำแนกตาม ภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน	2) ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือนที่ปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีดูแลหรือถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังในช่วงสัปดาห์ที่แล้ว จำแนกตาม ภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS))		มาจากสาขาหญิงและชาย
	2) สถานภาพทางครอบครัว	1) อัตราการหย่าร้าง จากการทะเบียน	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)		มาจากสาขาประชากรศาสตร์
		2) อัตราการจดทะเบียนสมรส จากการทะเบียน	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน)		มาจากสาขาประชากรศาสตร์
	3) ดัชนีครอบครัวอบอุ่น	1) ดัชนีครอบครัวอบอุ่น	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	4) การใช้เวลาว่างของประชากร	1) ลักษณะการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่สำคัญของประชากร อายุ 10 ปีขึ้นไป (เวลาเฉลี่ยต่อวัน) จำแนกตามกิจกรรม เพศ เขตการปกครอง และภาค	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจการใช้เวลาของประชากร พ.ศ. 2552)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
	5) การสมรสในเด็ก	1) จำนวนสตรีสมรสครั้งแรก จำแนกตามกลุ่มอายุแรกสมรส เขตการ	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจอนามัยการเจริญพันธุ์		มาจากสาขาหญิงและชาย

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		ปกครอง ภาค	และสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS))		
	6) มารดาตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	1) จำนวนแม่อายุ 15-19 ปีที่คลอดบุตร	กรมอนามัย		มาจากสาขาสุภาพ
		2) จำนวนแม่อายุน้อยกว่า 20 ปีที่คลอดบุตร	กรมอนามัย		มาจากสาขาสุภาพ
	7) พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน	1) ร้อยละเด็กดื่มเหล้า (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)	สป.พม.สนับสนุนการจัดเก็บสถิติตัวบ่งชี้สถานการณ์เด็กและเยาวชน : Child Watch ปี 2551-2552	มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะล่าสุด จัดเก็บช่วงปี 2551-2552นำเสนอในเว็บไซต์กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ สถาบันรามจิตติผู้จัดเก็บข้อมูล child watch มีการหารือเบื้องต้นกับ สสช.สำหรับแผนสนับสนุนการสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนในระยะต่อไป	
		2) ร้อยละเด็กสูบบุหรี่ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)			
		3) จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติดต่อประชากรแสนคน			
		4) ร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)			
		5) เวลาที่ใช้เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ ต่อวัน (นาที) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมศึกษา)			

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		6) ร้อยละเด็กที่ดูเว็บโป๊ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมศึกษา)			
		7) ร้อยละเด็กที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมฯ)			
		8) ร้อยละเด็กที่พนันบอล จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีว/อุดมฯ)			
	8) พฤติกรรมเชิงบวกของเด็กและเยาวชน	1) จำนวนและร้อยละของเด็กวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี จำแนกตามประเภทกิจกรรม (ทำงานบ้าน อ่านหนังสือเป็นประจำ ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้)	สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม)	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u> จัดทำทุก 3 ปี ล่าสุดปี 2554	
		2) ร้อยละของวัยรุ่นอายุ 13-24 ปี ที่รับไม่ได้กับพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามประเภท (การแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย การใส่สายเดี่ยว หญิงชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 15 ปี การอยู่ก่อนแต่ง)			

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		3) จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่และประเภทคุณธรรม-จริยธรรม ³⁵			
	9) เด็กไทยจิตอาสา	1) ร้อยละเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)	สป.พม.สนับสนุนการจัดเก็บสถิติตัวบ่งชี้สถานการณ์เด็กและเยาวชน : Child Watch ปี 2551-2552	มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะล่าสุด จัดเก็บช่วงปี 2551-2552นำเสนอในเว็บไซต์กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ สถาบันรามาจิตติผู้จัดเก็บข้อมูล child watch มีการหารือเบื้องต้นกับ สสช.สำหรับแผนสนับสนุนการสำรวจข้อมูลเด็กและเยาวชนในระยะต่อไป	
	10) การใช้เวลากับสื่อ	1) จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯ ใช้กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูโทรทัศน์	สป.พม.สนับสนุนการจัดเก็บสถิติตัวบ่งชี้สถานการณ์เด็กและเยาวชน : Child Watch ปี 2551-2552	“-----”	
2.7 การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	1) เครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภท เครือข่าย จังหวัด	สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		2) จำนวนศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม รวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ	สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	
		3) จำนวนการรับแจ้งจากเครือข่ายเฝ้า	สำนักเฝ้าระวังทาง	<u>มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่</u>	

³⁵ ประเภทคุณธรรม-จริยธรรม ได้แก่ 1) ให้ความช่วยเหลือคนที่ต้องการความช่วยเหลือโดยไม่ใช่ว่า 2) ตอบแทนผู้มีพระคุณหรือช่วยเหลือเรา 3) ยอมรับผิดและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบ 4) ให้โอกาสผู้อื่นก่อนตัวเอง 5) ยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิด 6) แขงคิว 7) ทิ้งขยะในที่สาธารณะ 8) ฝ่าฝืนความรู้เพิ่มเติม 9) ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย เช่น ของใช้ เสื้อผ้า อาหารแพงๆ ฯลฯ และ 10) เก็บออมเงิน

โครงสร้างสถิติทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ*	หมายเหตุ
		ระวัง จำแนกตามประเด็นทางวัฒนธรรม	วัฒนธรรม สป.วธ.	รวบรวมข้อมูลจากสายด่วน 1765 ศูนย์ปฏิบัติสื่อบลตภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ จัดเก็บมาแล้ว 2 ปี	

บทที่ 4

สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

บทนี้นำเสนอสถิติเฉพาะส่วนที่ควรพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำเสนอสถานการณ์ปัจจุบันของสถิติดังกล่าว แนวทางการพัฒนา และแผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2555-2558

ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสถิติทางการจำเป็นต้องทราบถึงสถานการณ์ของสถิติทางการในปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาโดยสังเขปได้สองด้าน คือ ด้านการผลิตสถิติทางการ และด้านความพร้อมของหน่วยสถิติ

ด้านการผลิตสถิติทางการ จะพิจารณาถึงสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการเพื่อให้มีสถิติทางการที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ

- การบริหารจัดการ - รายการสถิติที่ยังไม่มีผู้รับผิดชอบจัดทำ หรือ เรื่องเดียวกันที่มีผู้รับผิดชอบจัดทำมากกว่า 1 หน่วยงาน เป็นต้น

- การผลิต/จัดทำสถิติ - รายการสถิติยังไม่ครอบคลุม ไม่ถูกต้องแม่นยำ จำเป็นต้องพัฒนาวิธีการจัดทำให้ถูกต้องตามมาตรฐานสากล หรือรายการสถิติยังไม่ได้จำแนกมิติต่างๆ ที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น จำแนกเพศ จำแนกกลุ่มอายุ หรือรายการสถิติยังไม่ได้นำเสนอในระดับที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ เช่น นำเสนอระดับจังหวัด หรือรายการสถิติยังไม่ได้มีการประมวลผลอย่างสม่ำเสมอ ยังขาดช่องทางการเผยแพร่ หรือเผยแพร่ไม่สม่ำเสมอ ล้าช้า เป็นต้น

ด้านความพร้อมของหน่วยสถิติ หน่วยสถิติ หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบสถิติทางการของหน่วยงาน โดยอาจเป็นหน่วยที่ผลิตข้อมูลสถิติเองหรือรวบรวมข้อมูลจากภายในหน่วยงานหรือนำข้อมูลของหน่วยงานอื่นมาประมวลเป็นสถิติ สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาหน่วยสถิติสามารถพิจารณาได้ดังต่อไปนี้

- บุคลากร เช่น การมีจำนวนบุคลากรจำกัด บุคลากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ เป็นต้น

- เครื่องมือในการผลิต/จัดทำสถิติหรือการเผยแพร่ เช่น ซอฟต์แวร์ในการประมวลผลคอมพิวเตอร์ ระบบต่างๆ เป็นต้น

- ทรัพยากรสนับสนุน เช่น งบประมาณ นโยบาย การอบรม การจัดจ้างหน่วยงานภายนอก เป็นต้น

4.1 สรุปสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานแกนหลักของสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ที่ผลิตสถิติจากการทะเบียน โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) เป็นหน่วยงานที่ผลิตสถิติที่เกี่ยวข้องจากการสำรวจ ผลการประชุมคณะอนุกรรมการสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่าสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมมีทั้งสิ้น 51 ตัว จำแนกเป็นรายการสถิติทางการจำนวน 113 รายการ อยู่ในหมวดศาสนา 49 รายการ หมวดศิลปะ วัฒนธรรม 64 รายการ

ทั้งนี้ รายการสถิติทางการกลุ่มที่มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่มีจำนวน 64 รายการ และกลุ่มที่ต้องพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติมมีจำนวน 42 รายการ รวมทั้งรายการสถิติจากสาขาอื่น 7 รายการ ดังรายละเอียดข้างล่างนี้ และตารางสรุปที่ 4.1

4.1.1 รายการสถิติทางการที่มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่ จำนวน 64 รายการ ที่สสช.ต้องประสานหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำปฏิทินการนำเข้าระบบแลกเปลี่ยน และพัฒนาคุณภาพสถิติในระยะต่อไป ได้แก่

- 1) จำนวนพระภิกษุ สามเณรที่ศึกษา/จบการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม จำแนกตามแผนกสามัญ และแผนกธรรม-บาลี ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค (พศ.)
- 2) จำนวนพระสังฆาธิการ จำแนกตามระดับเจ้าคณะฯ เจ้าอาวาสและตามนิกาย (พศ.)
- 3) จำนวนพระสมณศักดิ์ ในประเทศ และต่างประเทศ จำแนกตามชั้นสมณศักดิ์ (พศ.)
- 4) จำนวนพระธรรมวิทยากร ในศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา (กรมการศาสนา)
- 5) จำนวนผู้สอนที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามสถานะผู้สอน (บรรพชิต คฤหัสถ์) (กรมการศาสนา)
- 6) จำนวนผู้สอนศาสนาในศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด(ศอม.) จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 7) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาคริสต์ จำแนกตามสัญชาติ (กรมการศาสนา)
- 8) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู จำแนกตามสัญชาติ (กรมการศาสนา)
- 9) จำนวนบุคลากรด้านเผยแผ่ศาสนาซิกข์ จำแนกตามสัญชาติ (กรมการศาสนา)
- 10) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตามการได้รับวิสุงคามสีมา (วัดที่ได้รับวิสุงคามสีมา และสำนักสงฆ์) นิกาย จังหวัด และภาค (พศ.)
- 11) จำนวนวัดทั่วประเทศ จำแนกตาม ประเภทวัด (พระอารามหลวง วัดราษฎร์ วัดร้าง) นิกาย จังหวัด และภาค (พศ.)
- 12) จำนวนวัดไทยในต่างประเทศ จำแนกตามประเทศ (พศ.)
- 13) จำนวนมัสยิดทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 14) จำนวนหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรม หน่วยพุทธศาสนา ในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)

- 15) จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในหน่วยเผยแพร่พระพุทธศาสนา (หน่วยเผยแพร่ศีลธรรมในหน่วยพุทธศาสนาในสถานศึกษา และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะ) จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 16) จำนวนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์(ศพอ.) จำแนกตามประเภท จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 17) จำนวนผู้เรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำแนกตามชั้นเรียน ห้องเรียน เพศ กลุ่มอายุ (กรมการศาสนา)
- 18) จำนวนวัดที่จัดบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน และ จำแนกตามจังหวัด และภาค (กรมการศาสนา)
- 19) จำนวนผู้บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรภาคฤดูร้อน จำแนกตามจังหวัด และภาค (กรมการศาสนา)
- 20) จำนวนศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิดทั่วประเทศ จำแนกตามจังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 21) จำนวนผู้เรียนศาสนาอิสลามและจริยธรรมในศูนย์อบรม จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เขตการปกครอง (กรมการศาสนา)
- 22) จำนวนและร้อยละของพุทธศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไปจำแนกตามการประกอบกิจการทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง (สสช.)
- 23) จำนวนและร้อยละของมุสลิม อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง (สสช.)
- 24) จำนวนและร้อยละของคริสต์ศาสนิกชนอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการประกอบกิจการทางศาสนา ภาค เขตการปกครอง (สสช.)
- 25) จำนวนพระสงฆ์ที่เดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล 4 ตำบล จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 26) จำนวนพุทธบริษัทที่เข้าร่วมโครงการเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังฆมณฑล 4 ตำบล จำแนกตามเพศ (กรมการศาสนา)
- 27) จำนวนผู้ไปประกอบพิธีฮัจย์ที่มักกะฮ์ จำแนกตามเพศ จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 28) จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรมที่ได้รับเงินอุดหนุนในการจัดกิจกรรมทางศาสนาจำแนกตามศาสนา จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 29) จำนวนศาสนสถานที่ได้รับเงินอุดหนุนในการบูรณะซ่อมแซมศาสนสถาน (ศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดูและซิกข์) จำแนกตามภาค จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 30) จำนวนสถาบันทางศาสนา ที่ได้รับเงินสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนา จำแนกตามศาสนาที่กรมการศาสนารับรอง (5 ศาสนา) จังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)
- 31) จำนวนคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่ได้รับเงินสนับสนุนในการดำเนินงานทางศาสนา จำแนกตามจังหวัด ภาค (กรมการศาสนา)

- 32) จำนวนผู้ประกอบการฮั้วที่ทำสัญญาเงินยืมกองทุนสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ จำแนกตามจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 33) จำนวนพุทธศาสนสถานที่ได้รับการบูรณะซ่อมแซม (พศ.)
- 34) จำนวนศิลปินแห่งชาติ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด (สวธ.)
- 35) จำนวนคณะแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา จังหวัด (สวธ.)
- 36) จำนวนศิลปินการแสดงพื้นบ้าน จำแนกตามสาขา เพศ จังหวัด (สวธ.)
- 37) จำนวนศิลปินร่วมสมัย จำแนกตามเพศ สาขา ประเภทรางวัล (สศร.)
- 38) จำนวนเยาวชนต้นแบบศิลปะร่วมสมัย จำแนกตามสาขา (สศร.)
- 39) จำนวนช่างด้านศิลปะ วัฒนธรรมของรัฐ จำแนกตามประเภท เพศ (กรมศิลปากร)
- 40) จำนวนช่างฝีมือพื้นบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด (สวธ.)
- 41) จำนวนสมาคม/มูลนิธิ/ชมรม จำแนกตามจังหวัด (สป.วธ.)
- 42) จำนวนเครือข่ายวัฒนธรรมของกรมศิลปากร เช่น พระสังฆาธิการที่เป็นเครือข่าย วัฒนธรรม จำแนกตามสำนักศิลปากร 15 สำนัก และปราชญ์ทางภาษา จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 43) จำนวนอาสาสมัครมรดกศิลปวัฒนธรรม (อสมศ.) จำแนกตามเพศ จังหวัด (กรมศิลปากร)
- 44) จำนวนโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุที่ครอบครองโดยวัดและเอกชน จำแนกตามสถานที่และจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 45) จำนวนข้อมูลบรรณานุกรมชาติพันธุ์ (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)
- 46) จำนวนสถานประกอบการ ภายใต้ พ.ร.บ.ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 (สวธ.)
- 47) จำนวนพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 48) จำนวนผู้เข้าใช้-เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จำแนกตามจังหวัดที่ตั้ง ประเภทผู้เข้า-ผู้ชม เพศ (กรมศิลปากร)
- 49) จำนวนพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ดำเนินการ โดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเนื้อหาที่จัดแสดง การบริหารจัดการ ภาค และจังหวัด (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)
- 50) จำนวนโบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 51) จำนวนผู้ใช้บริการโบราณสถาน/อุทยานประวัติศาสตร์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ (กรมศิลปากร)
- 52) แหล่งโบราณคดีที่ได้รับความนิยม จำแนกตามจังหวัด (กรมศิลปากร)
- 53) จำนวนหอสมุดแห่งชาติ/หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (กรมศิลปากร)
- 54) จำนวนผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ/ หอจดหมายเหตุ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำแนกตามเพศ (กรมศิลปากร)
- 55) จำนวนแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมชุมชน/ท้องถิ่นภายใต้โครงการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช จำแนกตามจังหวัด (สวธ.)

- 56) จำนวนเงินบูรณะซ่อมแซมแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ วัฒนธรรม และโบราณสถาน
จำแนกตามประเภทแหล่งเรียนรู้ (กรมศิลปากร)
- 57) ดัชนีครอบครัวย่อ (สศช.)
- 58) ลักษณะการใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่สำคัญของประชากร อายุ 10 ปีขึ้นไป (เวลา
เฉลี่ยต่อวัน) จำแนกตามกิจกรรม เพศ เขตการปกครอง และภาค (สศช.)
- 59) จำนวนและร้อยละของเด็กวัยรุ่น อายุ 13-24 ปี จำแนกตามประเภทกิจกรรม (ทำงาน
บ้าน อ่านหนังสือเป็นประจำ ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความรู้) (สศช.)
- 60) ร้อยละของวัยรุ่นอายุ 13-24 ปีที่รับไม่ได้กับพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามประเภท
(การแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย การใส่สายเดี่ยว หญิงชายมีเพศสัมพันธ์ก่อน
อายุ 15 ปีการอยู่ก่อนแต่ง) (สศช.)
- 61) จำนวนและร้อยละของประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามความถี่และประเภท
คุณธรรม-จริยธรรม (สศช.)
- 62) จำนวนเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำแนกตามประเภทเครือข่าย จังหวัด
(สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.)
- 63) จำนวนศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมรวมทุกจังหวัดทั่วประเทศ (สำนักเฝ้าระวังทาง
วัฒนธรรม สป.วธ.)
- 64) จำนวนการรับแจ้งจากเครือข่ายเฝ้าระวัง จำแนกตามประเด็นทางวัฒนธรรม (สำนัก
เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม สป.วธ.)

4.1.2 รายการสถิติทางการที่ยังต้องพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติม มีจำนวน 42 รายการ จำแนกเป็น
ด้านการบริหารจัดการ และการผลิตสถิติ ได้ดังนี้

การบริหารจัดการ

(1) รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยงานที่ไม่ได้อยู่ในคณะอนุกรรมการสถิติ
สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จำนวน 14 รายการ ฝ่ายเลขานุการฯ รับประสานหน่วยงานเจ้าของข้อมูล
เพื่อให้เกิดการนำข้อมูลแลกเปลี่ยนในระบบ และบางรายการสถิติทางการมีหน่วยงานเจ้าภาพรับ
ประสานงาน ได้แก่

- 1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด
(เผยแพร่ในเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย
กรมการศาสนาประสานงาน)
- 2) จำนวนผู้นับถือศาสนาจากการทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค
(กรมการปกครอง)
- 3) จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย
สัปดาห์ละครั้ง จำแนกตามศาสนา (กรมการพัฒนาชุมชน)
- 4) จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตาม
หมวดหมู่ประเภทสินค้า (กรมการพัฒนาชุมชน)

- 5) ร้อยละเด็กดื่มเหล้า (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 6) ร้อยละเด็กสูบบุหรี่ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 7) จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติด ต่อประชากรแสนคน (Child watch สป.พม.)
- 8) ร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 9) เวลาที่ใช้เล่นเกมออนไลน์ เกมคอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ ต่อวัน (นาทีก) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 10) ร้อยละเด็กที่ดูเว็บโป๊ (ครั้งคราวถึงประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 11) ร้อยละเด็กที่ยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 12) ร้อยละเด็กที่พนันบอล จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 13) ร้อยละเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (Child watch สป.พม.)
- 14) จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯ ใช้กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูโทรทัศน์ (Child watch สป.พม.)

ย้ายมาจากด้านบริหารจัดการ(ความเห็น สศช.)

การผลิต/การจัดทำสถิติ

(1) รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่อง หรือเป็นโครงการเฉพาะ หรืออยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล จำนวน 6 รายการ หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องดำเนินการจัดเก็บให้สมบูรณ์ ต่อเนื่องและครอบคลุม และฝ่ายเลขานุการประสานติดตามข้อมูลเมื่อฐานข้อมูลดำเนินการแล้วเสร็จ ได้แก่

- 1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 2) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (กรมการศาสนา)
- 3) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 4) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี (กรมการศาสนา อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล)
- 5) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามจังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี (กรมการศาสนา อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล)
- 6) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเพศ (ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)

(2) รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บสถิติ หรือยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ หรือมีหลายหน่วยงานดำเนินการ แต่รวบรวมข้อมูลได้เพียงบางหน่วยงาน ต้องการหน่วยงานรับผิดชอบหลักรวบรวมสถิติภาพรวม จำนวน 17 รายการ ดังนี้

ย้ายมาจากด้านบริหารจัดการ(ความเห็น สศช.)

- 1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด (กรมการศาสนา)
- 2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ (กรมการศาสนา)
- 3) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ และจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)
- 4) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ และจังหวัด (ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก)
- 5) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษา ด้าน (มีข้อมูลเฉพาะกรมศิลปากรยังไม่มีหน่วยงานประสานรวบรวมสถิติภาพรวม)
- 6) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรมจำแนกตามสาขา และสถาบัน (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์-สบศ.รับเป็นเจ้าภาพหลักรวบรวมข้อมูลภาพรวมจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถาบันราชภัฏ สพฐ. ฯลฯ)
- 7) จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด (ฝ่ายเลขานุการฯ รับประสานเจ้าของข้อมูล คือ สนง.เลขาธิการสภาการศึกษา)
- 8) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล (ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)
- 9) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) จำแนกตามสาขา จังหวัด (สถาบันพัฒนาการมีส่วนร่วมฯรับเป็นเจ้าภาพหลักรวบรวมข้อมูลภาพรวมจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม แต่ต้องหานิยามร่วมกัน)
- 10) จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด (ไม่มีหน่วยงานประสานข้อมูลจาก สบศ./ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)/ สวช.)
- 11) จำนวนผลงานวิจัยด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (สบศ. รับประสานข้อมูลจากหน่วยงานในกระทรวงวัฒนธรรม)
- 12) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียง และรายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (ยังไม่มีหน่วยงานประสาน มีเฉพาะข้อมูลของกรมประชาสัมพันธ์)
- 13) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (ยังไม่มีหน่วยงานประสาน มีเฉพาะข้อมูลของกรมประชาสัมพันธ์)
- 14) จำนวนสถานประกอบการและมูลค่าอุตสาหกรรมวัฒนธรรม (ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ)

- 15) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามประเภท จังหวัด (ไม่มีหน่วยงานประสานข้อมูลจากกรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)
- 16) จำนวนผู้ใช้บริการการจัดแสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ ประเภท ผู้ใช้บริการและประเภทสถานที่จัดแสดง (ยังไม่มีหน่วยงานประสานรวบรวมข้อมูลจากกรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)
- 17) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม (ยังไม่มีหน่วยงานประสานรวบรวมข้อมูลกรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/อปท./สถาบันการศึกษา/เอกชน)

(3) รายการสถิติที่มีการจัดเก็บแต่ต้องการการจำแนกมิติเพิ่มเติม เช่น อายุ เพศ จังหวัด ภาคที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ และยังขาดการจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 5 รายการ ดังนี้

- 1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามประเภท นิกาย วุฒิการศึกษา และ จังหวัด ภาค (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 2) จำนวนพระธรรมทูตทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ ที่ไปต่างประเทศ/ ชาวต่างประเทศ จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 3) จำนวนพระนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 4) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตามประเภท (พระนักเทศน์แม่แบบ และพระนักเทศน์ประจำจังหวัด) วุฒิการศึกษา (สำนักงานพระพุทธฯ)
- 5) จำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนกตามจังหวัด (ยังไม่ได้รวบรวมในลักษณะสถิติเชิงปริมาณ) (สป.วธ.)

4.1.3 รายการสถิติที่มาจากสาขาอื่นที่สาขานี้ต้องการใช้มีจำนวน 7 รายการ จึงไม่มีแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการต้องประสานงานกับสาขาอื่นว่ามีรายการสถิติทางการนี้อยู่หรือไม่ หรือบางรายการอาจต้องปรับชื่อให้ตรงกับรายการที่มีอยู่ในสาขาอื่น หรือหากยังไม่มีจะต้องดำเนินการฝากให้สาขาอื่นช่วยดำเนินการ ได้แก่

- 1) จำนวนเด็กอายุ 0 – 17 ปี จำแนกตามการอยู่อาศัยกับพ่อแม่/ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่/ภาวะกำพร้า จำแนก ตาม อายุ เพศ เขตการปกครอง และจังหวัด (สาขาสวัสดิการสังคม)
- 2) ร้อยละของเด็กอายุ 0 - 59 เดือนที่ปล่อยให้เด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีดูแลหรือถูกปล่อยให้อยู่ตามลำพังในช่วงสัปดาห์ที่แล้ว จำแนกตาม ภาค เพศ เขตที่อยู่อาศัย อายุ การศึกษาของแม่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน (สาขาหญิงและชาย)
- 3) อัตราการหย่าร้าง จากการทะเบียน (สาขาประชากรศาสตร์)
- 4) อัตราการจดทะเบียนสมรส จากการทะเบียน (สาขาประชากรศาสตร์)

- 5) จำนวนสตรีสมรสครั้งแรก จำแนกตามกลุ่มอายุแรกสมรส เขตการปกครองภาค (สาขาหญิงและชาย)
- 6) จำนวนแม่อายุ 15-19 ปีที่คลอดบุตร (สาขาสุภาพ)
- 7) จำนวนแม่อายุน้อยกว่า 20 ปีที่คลอดบุตร (สาขาสุภาพ)

ตารางที่ 4.1 สรุปจำนวนรายการสถิติทางการจำแนกตามการบริหารจัดการ

รายการสถิติทางการ (จำแนกตามการจัดการ)	จำนวน (รายการ)	แนวทางดำเนินการ
1. รายการสถิติทางการที่มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่	64	สสช.ร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบร่วมจัดทำปฏิทินการนำเข้าข้อมูลในระบบแลกเปลี่ยนสถิติทางการของประเทศ
2. รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาให้สมบูรณ์เพิ่มเติม ประกอบด้วย	42	
2.1 รายการสถิติทางการที่มีการจัดเก็บโดยหน่วยงานที่ไม่ได้อยู่ในคณะอนุกรรมการสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	14	ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ประสานหน่วยงานเจ้าของข้อมูลเพื่อให้เกิดการนำข้อมูลแลกเปลี่ยนในระบบและบางรายการสถิติทางการมีหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบงาน
2.2 รายการสถิติที่จัดเก็บไม่ต่อเนื่องหรือเป็นโครงการเฉพาะ เก็บรวบรวมข้อมูลได้ไม่ครอบคลุมหรืออยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูล	6	กำหนดแนวทางการจัดเก็บข้อมูลให้ต่อเนื่อง และครอบคลุม และฝ่ายเลขานุการประสานติดตามข้อมูลเมื่อฐานข้อมูลดำเนินการแล้วเสร็จ
2.3 รายการสถิติที่ยังไม่มีการจัดเก็บสถิติ หรือยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ หรือมีหลายหน่วยงานดำเนินการ แต่รวบรวมข้อมูลได้เพียงบางหน่วยงาน	17	กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ประสานรวบรวมสถิติภาพรวม ฝ่ายเลขานุการประสานหน่วยงานรับผิดชอบ
2.4 รายการสถิติทางการที่ต้องพัฒนาโดยจัดเก็บเพิ่มเติมให้จัดจำแนกครบมิติ/จัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ	5	หน่วยงานพิจารณาจัดเก็บข้อมูลให้จำแนกมิติให้ครบถ้วน หรือฝ่ายเลขานุการประสานหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ
3. รายการสถิติทางการที่มาจากสาขาอื่น	7	สาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมไม่ต้องพัฒนาสถิติส่วนนี้

(ดูรายละเอียดตารางที่ 4.2 สถานการณ์ และแนวทางการพัฒนาสถิติทางการ รวมทั้งหน่วยงาน
รับผิดชอบ)

ตารางที่ 4.2 แสดงสถานการณ์ และแนวทางการพัฒนาการผลิตสถิติทางการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม (เฉพาะส่วนที่ควรพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ)

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
1. ศาสนา						
1.1 บุคลากร ทางศาสนา	1) นักบวชในศาสนา พุทธ	1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตาม ประเภท ตามนิกาย <u>วุฒิการศึกษาและ</u> <u>จังหวัด ภาค</u>	สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ (พศ.)	ยังไม่มีการจำแนกวุฒิ การศึกษา จังหวัด ภาค	พศ.ประสานกับเจ้าคณะ จังหวัด	
		5) จำนวนพระธรรมทูต(ทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ ที่ไปต่างประเทศ/ ชาว ต่างประเทศ) <u>จำแนกตามวุฒิการศึกษา</u> <u>จังหวัด ภาค</u>	สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกวุฒิ การศึกษา จังหวัด ภาค	พศ.ประสานกับเจ้าคณะ จังหวัด	
	3) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธฯ)	1) จำนวนพระนักเผยแผ่ พระพุทธศาสนา <u>จำแนกตามวุฒิ</u> <u>การศึกษา จังหวัด ภาค</u>	สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตาม วุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค	พศ.ประสานกับเจ้าคณะ จังหวัด	
		2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตาม ประเภท (พระนักเทศน์แม่แบบ และพระ นักเทศน์ประจำจังหวัด) และ <u>วุฒิ</u> <u>การศึกษา</u>	สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ	ยังไม่มีการจัดเก็บจำแนกตาม วุฒิการศึกษา	พศ.ประสานกับเจ้าคณะ จังหวัด	
	4) บุคลากรในศาสนา อื่น ๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์)	1) จำนวนสัปบุรุษประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัด	กรมการศาสนา	มีข้อมูลเผยแพร่ในเว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทย	กรมการศาสนา ประสานงานฯ	สำนักงานคณะ กก.กลางอิสลาม แห่งประเทศไทย ไม่อยู่ใน อนุกรรมการฯ

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
1.2 ศาสนสถาน และ ศาสนิกชน	2)) ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู และ ซิกข์)	2) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด	กรมการศาสนา	จัดเก็บทุกปีเฉพาะคริสต์ ศาสนสถานที่ต้องการเงิน อุดหนุน ยังไม่มีภาพรวม สำหรับโบสถ์พราหมณ์และ วัดซิกข์ยังไม่มีการจัดเก็บ เนื่องจากไม่มีงบประมาณ	กรมการศาสนาจะทำแบบ รายงานในปี 2556 และทำ ในแผนงานระบบติดตาม งบประมาณ	
		3) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด				
		4) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด				
	3) ศาสนิกชนจาก การทะเบียน	1) จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก การทะเบียน จำแนกตามศาสนา เพศ จังหวัด ภาค	กรมการปกครอง (สำนักบริหารการ ทะเบียน)	ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร	ฝ่ายเลขานุการฯ รับ ประสานกับหน่วยงาน รับผิดชอบ	หน่วยงานไม่อยู่ ในคณะอนุ กรรมการฯ
1.3 การเรียนรู้ และอบรมทาง ศาสนา	1) การเรียนรู้และ อบรมทางศาสนาพุทธ	7) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ สวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี	กรมการศาสนา	กำลังดำเนินการจัดทำ ฐานข้อมูล	ฝ่ายเลขฯ ประสาน ติดตามผลการจัดทำ ฐานข้อมูล	
		8) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ประกวดบรรยายธรรม จำแนกตาม จังหวัด อายุ ระดับการศึกษา รายปี	กรมการศาสนา	กำลังดำเนินการจัดทำ ฐานข้อมูล	ฝ่ายเลขฯ ประสาน ติดตามผลการจัดทำ ฐานข้อมูล	
	3) การเรียนรู้และ อบรมทางศาสนาคริสต์	1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีข้อมูลต้องรวบรวม ข้อมูลจากเครือข่ายองค์กรทาง ศาสนาคริสต์ที่กรมการศาสนา รับรองมี 5 องค์กร คือ กำลังเริ่มการจัดเก็บข้อมูล 1)สภาประมุขแห่งบาทหลวง	- กรมการศาสนารับ ประสานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทั้ง 5 องค์กร - ศูนย์อบรมที่ นอกเหนือจาก 5 องค์กร ขอให้กรมการศาสนา	http://www.idmt.org/index.php?lay=show&ac=article&id=539406416&Ntype=16

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				โรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย 2)สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย 3)มูลนิธิคริสตจักรเซเว่นเดย์ แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย <u>ยังไม่ได้จัดทำข้อมูล</u> 4)สภาคริสตจักรในประเทศไทย 5)สหคริสตจักรแบปติสต์ใน ประเทศไทย	ประสานเพื่อขอข้อมูลด้วย	
		2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนา คริสต์ จำแนกจังหวัด	กรมการศาสนา	ยังไม่มีข้อมูล	กรมการศาสนาประสาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
1.4 การปฏิบัติ ศาสนกิจ	1) การปฏิบัติกิจกรรม ทางศาสนาของ ประชาชน	1) จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง จำแนกตามศาสนา	กรมการพัฒนา ชุมชน	จปฐ.มีเฉพาะข้อมูลครัวเรือน นอกเขตเทศบาล	ฝ่ายเลขานุการฯ รับ ประสานกับหน่วยงาน รับผิดชอบ	หน่วยงานไม่อยู่ ในคณะอน กรรมการฯ
1.5 การ สนับสนุน ศาสนา	3) การสนับสนุน ศาสนาโดยประชาชน	1) จำนวนผู้บริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนก</u> <u>ตามศาสนา ประเภท³⁶ เพศ จังหวัด</u>	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	ยังไม่มีข้อมูล	ควรเพิ่มข้อถามในการ สำรวจสภาวะทางสังคม และวัฒนธรรมของ สสช.	
		2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนก</u> <u>ตามศาสนา ประเภท เพศ จังหวัด</u>				

³⁶ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะเดาะเคราะห์ การศึกษาของสงฆ์ คำสาธณูปโภค เป็นต้น

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
2. ศิลปะ วัฒนธรรม 2.1 บุคคล / องค์กรทาง ศิลปะ วัฒนธรรม						
2.1.1 บุคคล ทางศิลปะ วัฒนธรรม	4) บุคลากรด้านมรดก ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนบุคลากรด้านมรดกทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษา ด้าน ³⁷	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบใน ภาพรวม	มีหลายหน่วยงานจัดเก็บ แต่ ยังไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ขณะนี้ไม่มีข้อมูลพร้อมเผยแพร่ เฉพาะกรมศิลปากรเป็นข้อมูล จำนวนรวม การจำแนก รายละเอียดต้องจำแนกจาก การจัดเก็บในรูปแบบข้อมูล รายบุคคล	กระทรวงวัฒนธรรม มอบหมายหน่วยงาน รับผิดชอบ	
	5) ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์(สบศ.)	- มีหลายหน่วยงานจัดเก็บ ข้อมูล - ในส่วนของ สบศ.มี โครงการวิจัยความต้องการ และจำนวนที่ผลิตได้ และการ สร้างเครือข่ายครูผู้สอนทั่ว ประเทศ จะนำเสนอข้อมูลได้ ภายในปี 57 เป็นต้นไป	-สบศ.รับเป็นเจ้าภาพ รวบรวมข้อมูลภาพรวมครู- อาจารย์ที่สอนในสถาบัน อื่นด้วย เช่น มหาวิทยาลัย ราชภัฏ การศึกษาชั้น พื้นฐาน ฯลฯ	

³⁷ ด้านภาษา หนังสือ วรรณกรรม ด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ด้านจารีตประเพณี

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
	6) ผู้มีภูมิปัญญา ท้องถิ่น ปราชญ์ ชาวบ้านและช่างฝีมือ พื้นบ้าน	1) จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ปราชญ์ชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด	สนง.เลขาธิการ สภาการศึกษา	-สวธ.เคยจัดเก็บครั้งเดียว ปี 2553 เฉพาะ 5 จังหวัด ชายแดนใต้ เนื่องจากขาด งบประมาณ -สนง. เลขาธิการสภา การศึกษา มีการจัดเก็บข้อมูล การยกย่องครูผู้มีภูมิปัญญา ไทย ตั้งแต่ปี 2542 ต่อเนื่องมี สมาคมครูภูมิปัญญาไทย 9 สาขา จำแนกตามภาค	ฝ่ายเลขานุการฯ รับ ประสานกับหน่วยงานที่ รับผิดชอบ	หน่วยงานไม่อยู่ ในคณะอนุ กรรมการฯ
	7) นักเขียน/นัก ประพันธ์	1) จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล	ไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล	กระทรวงวัฒนธรรม มอบหมายหน่วยงาน รับผิดชอบ	
2.1.2 องค์กร ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) <u>จำแนกตามสาขา จังหวัด</u>	สถาบันพัฒนาการ มีส่วนร่วมฯ สป.วธ.	มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล ~~บางเครือข่ายมีความซ้ำซ้อน~~ ~~กัน~~ - สถาบันพัฒนาการมี ส่วนร่วมฯ สป.วธ. รับเป็นผู้ ประสานรวบรวมจาก หน่วยงานต่างๆ เช่น สบศ. สวธ. เพราะมี MOU เก็บข้อมูล ภาพรวมเครือข่ายที่ชัดเจน เพราะเครือข่ายมีจำนวนมาก ~~ซ้ำซ้อน~~ หลายระดับ มีปัญหา	สถาบันพัฒนาการมีส่วน ร่วมฯรับเป็นเจ้าภาพหลัก ประสานการรวบรวม	~~ไม่ซ้ำซ้อน~~ ~~เครือข่าย~~ ~~แตกต่างกันตาม~~ ~~วัตถุประสงค์~~

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				<p>เรื่องค่านิยมเครือข่าย</p> <p>- กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมี ข้อมูล เครือข่ายวิทยุชุมชน มี แบบทั้งองค์กร และบุคคล ระดับจังหวัด</p> <p>ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด อยู่ใน การกำกับดูแลของสถาบันราช ภัฏในจังหวัด สภาวัฒนธรรม กรุงเทพฯ กทม.(เขตและแขวง) และสภาวัฒนธรรมจังหวัด อำเภอ ตำบล</p>		
2.2 สิ่งประดิษฐ์ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) งานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	<p>- มีหลายหน่วยงานผลิตผล งาน วิจัย (สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ / ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร/ ศูนย์คุณธรรม (องค์การ มหาชน)/ สวธ.) ยังไม่มี หน่วยงานหลักรวบรวมสถิติ ภาพรวม</p> <p>- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์จะ ส่งข้อมูลจำนวนงานวิจัย/งาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรมของหน่วยงาน สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์</p>	-กระทรวงวัฒนธรรม มอบหมายหน่วยงาน ประสานรวบรวมข้อมูลของ หน่วยงานภายใน กระทรวงฯ	งานวิจัยทาง วัฒนธรรมมี มี สองประเภท กลุ่ม ทั่วไป และกลุ่ม ให้ทุนเฉพาะ - งานสร้างสรรค์ เป็นงานที่ศิลปิน ทำขึ้นมาแล้วไป จดลิขสิทธิ์

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				นำเสนอได้ภายใน มี.ค.56 - ศูนย์คุณธรรม มีข้อมูลเฉพาะ ของหน่วยงาน		
		2) จำนวนผลงานวิจัยด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่มีการจดสิทธิบัตร/อนุ สิทธิบัตร	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์	ไม่มีข้อมูลภาพรวม สพค.มีข้อมูลนำเสนอได้ในปี 2556 และรับประสานรวบรวม ข้อมูลจากหน่วยงานใน กระทรวงวัฒนธรรม	-สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ รับประสานรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานภายใน กระทรวงวัฒนธรรม -ข้อมูลของสถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์นำเสนอได้ ภายในมี.ค.56	ตัวชี้วัดแผนแม่บท วัฒนธรรมฯ
	4) สื่อโสตทัศน์	1) จำนวนรายการวิทยุกระจายเสียงและ รายการโทรทัศน์ที่ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	กรมประชาสัมพันธ์	ปัจจุบันมีเฉพาะข้อมูลของ กรมประชาสัมพันธ์ ยังไม่มีข้อมูลภาพรวมที่น่าจะ เก็บรวบรวมได้จาก กสทช.	- กรมประชาสัมพันธ์นำ ข้อมูลที่มีอยู่เผยแพร่ - ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ กสทช. เก็บ ข้อมูลสถิติภาพรวม	
		2) จำนวนเรื่องที่ให้บริการสื่อ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ทางด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม				
	5) เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย	1) จำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย จำแนกตามจังหวัด	สป.วธ.(ศูนย์ข้อมูล กลางทาง วัฒนธรรม)	ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดส่ง ข้อมูลเข้าระบบ มีข้อมูลรายวัน รายเดือนและรายปี มีการจัดทำ เป็นหมวดหมู่ ยังไม่ได้จัดทำ ในลักษณะสถิติเชิงปริมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ ประสานการจัดทำข้อมูล เชิงปริมาณ จำแนกจังหวัด หมวดหมู่	http://m-culture.in.th/stat

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
2.3 สินค้าและบริการเชิงศิลปะ วัฒนธรรม	1) สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	2) จำนวนสถานประกอบการและมูลค่า อุตสาหกรรมวัฒนธรรม	ไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ไม่มีข้อมูล	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือ เพื่อหาแนวทางการจัดเก็บ	
	2) ผลิตภัณฑ์เชิง สร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า	กรมการพัฒนา ชุมชน (พช.)	ข้อมูลยังไม่มีการจัดจำแนก หมวดหมู่และจัดทำเป็นข้อมูล เชิงปริมาณ	ฝ่ายเลขานุการฯ รับ ประสานกับหน่วยงาน รับผิดชอบ	หน่วยงานไม่อยู่ ในอนุกรรมการฯ
2.4 แหล่งเรียนรู้ ทางศิลปะ วัฒนธรรม	2) พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	2) จำนวนผู้ใช้บริการพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ที่ดำเนินการโดยองค์กรชุมชนหรือ เอกชน จำแนกตามเพศ	ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร	ไม่มีการจัดเก็บจริงจัง เนื่องจากขาดคนดูแลงาน ทะเบียนของท้องถิ่น บางแห่ง มีผู้ใช้บริการน้อยมาก จัดเก็บ ได้ประมาณ 20%	กำหนดแนวทางการ จัดเก็บข้อมูลให้ต่อเนื่อง และเก็บรวบรวมข้อมูลให้ ครอบคลุมผู้ใช้บริการ	
	4) สถานที่จัดแสดง งานทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) จำนวนสถานที่จัดแสดงงานทาง ศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนกตาม</u> <u>ประเภท</u> ³⁸ จังหวัด	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	- มีหลายหน่วยงานจัดแสดง งานศิลปะ (กรมศิลปากร / สวธ. / หอภาพยนตร์แห่งชาติ/ อปท.สถาบันการศึกษา/ เอกชน) ยังไม่มีหน่วยงานหลัก รวบรวมสถิติภาพรวม - สวธ.ดูแลหอศิลป์ ปัจจุบัน ไม่ได้ดูแลหอ วัฒนธรรมนี้ที่ศน์(แต่มีข้อมูล เดิม) ปัจจุบันหน่วยงาน	กระทรวงวัฒนธรรม มอบหมายหน่วยงานหลัก ประสานรวบรวมข้อมูล	

³⁸ ได้แก่ หอศิลป์ หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				<p>ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมศิลปากรดูแลหอศิลป์ ภายใต้พิพิธภัณฑสถาน แห่งชาติ แต่มีหอศิลป์อื่นๆ ได้แก่ หอศิลป์ในมหาวิทยาลัย เช่น ม.ศิลปากร มศว. เป็นต้น บางแห่งใช้คำว่า หอศิลปกรรม มีหอศิลปวัฒนธรรม กทม. หอศิลป์ของเอกชน เช่น หอศิลป์พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กทม. หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล ฯลฯ (http://travel.kapook.com/ view40151.html) - โรงละคร (โรงมหรสพ) มี หลายสังกัด ทั้งของรัฐ เอกชน มูลนิธิ ; - สังกัดกรมศิลปากรมีโรงละคร แห่งชาติ 3 แห่ง กทม. สุพรรณฯ และนครราชสีมา - ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย - โรงละครศาลาเฉลิมกรุง- มูลนิธิศาลาเฉลิมกรุง กทม. 		

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
				- โรงละครวังหน้า-สบต. เอกชน: - โรงละครอักษรา เมืองไทยรัชดาลัยเทียเตอร์ สยามนิรมิต ภัทรวดีเทียเตอร์ โรงละครมรดกใหม่ โรงละครกรุงเทพ โรงละครกาดสวนแก้ว - พิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์ และ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา หอ ศิลป์กรุงเทพ หน่วยงานที่ดูแล คือ หอภาพยนตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)		
		2) จำนวนผู้ใช้บริการการจัดแสดงงาน ทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตาม <u>เพศ</u> <u>ประเภทผู้ใช้บริการ</u> และ <u>ประเภทสถานที่</u> <u>จัดแสดง</u>	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ยังไม่มีหน่วยงานประสานเก็บ รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่ เป็นสถานที่จัดแสดง ส่วนใหญ่ ไม่มีการเก็บข้อมูลจำแนกเพศ	กระทรวงวัฒนธรรม มอบหมายหน่วยงาน ประสานเก็บรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานที่เป็น สถานที่จัดแสดง	
		3) จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและ ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ³⁹	ยังไม่มีหน่วยงาน รับผิดชอบ	ยังไม่มีข้อมูล หน่วยงานประสานรวบรวม การจัดเก็บ ควรเป็นหน่วยงาน เดียวกับสถานที่จัดแสดง	กระทรวงวัฒนธรรม มอบหมายหน่วยงาน ประสานรวบรวม การจัดเก็บ ซึ่งควรเป็น	

³⁹ ได้แก่ ทศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
					หน่วยงานเดียวกับสถานที่ จัดแสดง	
2.6 ความเสี่ยง ทางวัฒนธรรม	7) พฤติกรรมเสี่ยงของ เด็กและเยาวชน	1) ร้อยละเด็กดื่มเหล้า (ครั้งคราวถึง ประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวฯ/ อุดมศึกษา)	สป.พม.สนับสนุน การจัดเก็บสถิติ ป่งชี้สถานการณ์ เด็กและเยาวชน : Child Watch ปี 2551-2552	มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นระยะ ล่าสุดจัดเก็บช่วงปี 2551-2552 นำเสนอในเว็บไซต์กระทรวง การพัฒนาสังคมฯ สถาบันรวมจิตติผู้จัดเก็บข้อมูล child watch มีการหารือ เบื้องต้นกับ สสช.สำหรับ แนวทางสนับสนุนการสำรวจ ข้อมูลเด็กและเยาวชนในระยะ ต่อไป	ฝ่ายเลขานุการฯ รับ ประสานกับหน่วยงาน รับผิดชอบ	หน่วยงานไม่อยู่ ในคณะอนุ กรรมการฯ
		2) ร้อยละเด็กสูบบุหรี่ (ครั้งคราวถึง ประจำ) จำแนกตามตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวฯ/ อุดมศึกษา)				
		3) จำนวนเด็กขอรับการบำบัดยาเสพติด ต่อประชากรแสนคน				
		4) ร้อยละเด็กที่เล่นเกมออนไลน์ เกม คอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ จำแนกตาม ภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ ม.ปลาย/อาชีวฯ/อุดมศึกษา)				
		5) เวลาที่ใช้เล่นเกมออนไลน์ เกม คอมพิวเตอร์ และเกมอื่นๆ ต่อวัน (นาที) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/ อาชีวฯ/อุดมศึกษา)				
		6) ร้อยละเด็กที่ดูเว็บโป๊ (ครั้งคราวถึง ประจำ) จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น (ประถม/ม.ต้น/ม.ปลาย/				

โครงสร้างสถิติ ทางการ	ชื่อสถิติทางการ	รายการสถิติทางการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ	สถานการณ์สถิติทางการ	แนวทางการพัฒนา	หมายเหตุ
		อาชีวะ/อุดมศึกษา)				
		7) ร้อยละเด็กที่ยอมรับว่าเคยมี เพศสัมพันธ์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ม.ต้น/ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)				
		8) ร้อยละเด็กที่พินัยบอล จำแนกตาม ภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ม. ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)				
	9) เด็กไทยจิตอาสา	1) ร้อยละเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัคร บำเพ็ญประโยชน์ จำแนกตามภาค จังหวัด ระดับชั้น(ประถม/ม.ต้น/ ม.ปลาย/อาชีวะ/อุดมฯ)				
	10) การใช้เวลากับสื่อ	1) จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯ ใช้ กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดู โทรทัศน์				

4.2 สถานการณ์และแนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

สถานการณ์ของหน่วยสถิติครอบคลุมจุดแข็งและข้อจำกัดด้านการประสานงาน บุคลากร งบประมาณ วิธีการดำเนินงาน นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม อาทิ การพัฒนากลไกประสานงาน บุคลากร และงบประมาณ การจัดให้มีการประเมินคุณภาพสถิติและหน่วยสถิติ การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ

4.2.1 สถานการณ์ของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ในภาพรวมการดำเนินงานสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของหน่วยสถิติต่าง ๆ มีจุดแข็งและข้อจำกัด ดังนี้

จุดแข็ง

- 1) โครงสร้างกระทรวงวัฒนธรรมมีหน่วยงานดูแลภาพรวมด้านนโยบายยุทธศาสตร์ ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ทราบแหล่งข้อมูลที่จะนำมาเป็นสถิติทางการได้ถูกต้อง ช่วยให้การประสานงานกับหน่วยสถิติต่าง ๆ ภายในกระทรวงฯทำได้รวดเร็วและเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ดี
- 2) ผู้บริหารบางส่วนให้ความสนใจและเห็นความสำคัญในการนำข้อมูล ซึ่งมีอยู่แล้วหรือยังไม่ได้มีการจัดเก็บเป็นข้อมูลสถิติทางการและสนใจที่จะนำผลการวิจัยทางสังคมมาอธิบาย ปรากฏการณ์ด้านวัฒนธรรม เช่น เรื่องความเสี่ยงด้านวัฒนธรรมต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นโอกาสในการพัฒนาระบบข้อมูลให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งการมีหน่วยสถิติ เครื่องมือเครื่องใช้ และสรรหางบประมาณมาดำเนินการ

ข้อจำกัด

- 1) มีหน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรมที่สามารถจัดเก็บ หรือพร้อมจะจัดเก็บรายการสถิติทางการที่จำเป็นสำหรับสาขาฯ หลายหน่วยงาน ทำให้มีการจัดเก็บซ้ำซ้อน แต่ขาดการมอบหมายหรือการหาหน่วยงานเจ้าภาพหลักสำหรับทำหน้าที่ประสานรวบรวมให้เป็นข้อมูลภาพรวมที่เป็นเอกภาพเพื่อตอบตัวชี้วัดตามนโยบายและยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนา และแผนแม่บทฯ
- 2) หน่วยงานภายในกรมที่ดูแลรับผิดชอบประสานรวบรวมสถิติ หลายหน่วยงานเป็นหน่วยงานระดับงาน เช่น งานข้อมูล งานเทคโนโลยีสารสนเทศ บางกรมเป็นหน่วยงานระดับกอง เช่น ศูนย์ปฏิบัติการกรม สำนักสารสนเทศ ขณะที่บางกรมยังไม่มี ความชัดเจน อาจสรุปได้ว่าการมอบหมายบทบาทของหน่วยสถิติระดับกรมยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 3) ผู้บริหารและบุคลากรในกระทรวงวัฒนธรรมส่วนใหญ่ยังเห็นความสำคัญของการใช้ประโยชน์ข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินผล และการวางแผนน้อย จึงทำให้หน่วยงานจัดเก็บข้อมูลหลายหน่วยไม่ได้จัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณควบคู่กับข้อมูลเชิงพรรณนา ขาดงบประมาณดำเนินการ หรือไม่มีงบประมาณจัดเก็บข้อมูลสำคัญอย่างต่อเนื่อง

4.2.2 แนวทางการพัฒนาความพร้อมของหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การพัฒนาหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

- 1) **มอบหมายหน่วยสถิติ**ระดับกรมให้ชัดเจน และสร้างกลไกการประสานงานระดับกระทรวงวัฒนธรรมระหว่างหน่วยสถิติระดับกรมให้เป็นเอกภาพในการจัดเก็บสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
- 2) วิเคราะห์สถานการณ์หน่วยสถิติภายในแต่ละกรมอย่างละเอียด และจัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านสถิติ งบประมาณสนับสนุนในการสำรวจหรือจัดเก็บข้อมูลสถิติให้สอดคล้องกับรายการสถิติทางการที่ต้องจัดเก็บให้สมบูรณ์และต่อเนื่อง
- 3) สร้างความร่วมมือระยะยาวกับหน่วยสถิติภายนอกกระทรวงวัฒนธรรมที่มีการจัดเก็บสถิติตามผังสถิติทางการของสาขา เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นต้น

4.3 แผนปฏิบัติการพัฒนาสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม พ.ศ. 2556 -2558

คณะกรรมการสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมที่ควรดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถิติทางการและหน่วยสถิติในปี พ.ศ. 2556-2558 ดังนี้

4.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการผลิตสถิติทางการสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
1) นักบวชในศาสนาพุทธ	1) โครงการจัดเก็บสถิติทางการนักบวชในศาสนาพุทธ ประกอบด้วยรายการสถิติทางการ 2 รายการ คือ (1) จำนวนพระภิกษุ สามเณร จำแนกตามประเภท ตามนิกาย <u>วุฒิการศึกษาและจังหวัด ภาค</u> (2) จำนวนพระธรรมทูต (ทั่วไป/ เฉพาะกิจ/ บนพื้นที่สูง/ที่ไปต่างประเทศ/ ชาวต่างประเทศ) จำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค - ประสานและสนับสนุนให้เจ้าคณะจังหวัด รวบรวมข้อมูลโดยเพิ่มเติมการจำแนกวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค - รวบรวมข้อมูลระดับประเทศ จำแนกประเภท นิกาย <u>วุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค</u>	✓	✓		สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	- นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน			✓	
2) ผู้สอนศาสนาพุทธ (สำนักงานพระพุทธฯ)	1) โครงการจัดเก็บสถิติทางการผู้สอน ศาสนาพุทธ ประกอบด้วย รายการสถิติ ทางการจำนวน 2 รายการ คือ (1) จำนวนพระนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา จำแนกตามวุฒิการศึกษา จังหวัด ภาค (2) จำนวนพระนักเทศน์ จำแนกตาม ประเภท (พระนักเทศน์แม่แบบ และพระ นักเทศน์ประจำจังหวัด) และวุฒิการศึกษา - ประสานและสนับสนุนให้เจ้าคณะจังหวัด รวบรวมข้อมูล - รวบรวมข้อมูลระดับประเทศ จำแนกวุฒิ การศึกษา จังหวัด ภาค - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	สำนักงาน พระพุทธศาสนา แห่งชาติ
3) บุคลากรในศาสนา อื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์)	1) โครงการความร่วมมือในการจัดเก็บ สถิติทางการบุคลากรในศาสนาอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์) ประกอบด้วย รายการสถิติทางการจำนวน 1 รายการ คือ สัมภาษณ์ประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตาม สัญชาติ จังหวัด - สร้างความร่วมมือและสนับสนุนเจ้าของ ข้อมูล (สำนักงานคณะกรรมการกลาง อิสลามแห่งประเทศไทย) ผลิตสถิติ ทางการ 1 รายการ คือ จำนวนสัมภาษณ์ ประจำมัสยิด อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น จำแนกตามสัญชาติ จังหวัดอย่างต่อเนื่อง - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	กรมการศาสนา

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
4) ศาสนสถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์)	1) โครงการจัดเก็บสถิติทางการศาสนา สถานอื่นๆ (อิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ซิกข์) ประกอบด้วยรายการสถิติทางการ จำนวน 3 รายการ คือ (1) จำนวนโบสถ์คริสต์ทั่วประเทศ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (2) จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ จำแนกตามนิกาย จังหวัด (3) จำนวนวัดซิกข์ จำแนกจังหวัด - จัดทำแผน และงบประมาณสนับสนุนการ จัดเก็บข้อมูลสถิติจำนวนโบสถ์คริสต์/ จำนวนเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ /จำนวน วัดซิกข์ จำแนกนิกาย จังหวัด - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓		กรมการศาสนา
5) ศาสนิกชนจากการ ทะเบียน	1) โครงการความร่วมมือนำรายการสถิติ ทางการ จำนวนผู้นับถือศาสนาจาก ทะเบียนราษฎรเข้าระบบแลกเปลี่ยน - สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการ ปกครอง) ในการนำข้อมูลรายการสถิติ ทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓		ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับสำนัก บริหารการ ทะเบียน กรมการปกครอง
6) การเรียนรู้และอบรม ทางศาสนาพุทธ	1) โครงการประมวลข้อมูลการเรียนรู้และ อบรมทางศาสนาพุทธจากฐานข้อมูล จำนวน 2 รายการสถิติทางการ คือ (1) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการสวด มนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย จำแนก ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี (2) จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ประกวดบรรยายธรรม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จังหวัด รายปี - ประมวลข้อมูลจากฐานข้อมูลและนำเข้า ระบบแลกเปลี่ยน		✓	✓	กรมการศาสนา (อยู่ระหว่างจัดทำ ฐานข้อมูล)

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
7) การเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์	<p>1) โครงการจัดเก็บสถิติทางการการเรียนรู้และอบรมทางศาสนาคริสต์ จำนวน 2 รายการสถิติทางการ คือ (1) จำนวนศูนย์อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด และ (2) จำนวนผู้เรียน/ผู้อบรมทางศาสนาคริสต์ จำแนกจังหวัด</p> <p>- ประสานความร่วมมือเครือข่าย 5 องค์การศาสนาคริสต์ ในการรวบรวมข้อมูล</p> <p>- นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน</p>	✓	✓	✓	กรมการศาสนา
8) การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาของประชาชน	<p>1) โครงการความร่วมมือนำรายการสถิติทางการ จำนวนคนในครัวเรือนอายุ 6 ปีขึ้นไป ที่ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง จำแนกตามศาสนา เข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน</p> <p>- สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (กรมการพัฒนาชุมชน) นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน</p>	✓			ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับกรมการพัฒนาชุมชน
9) การสนับสนุนศาสนาโดยประชาชน	<p>1) โครงการปรับเปลี่ยนสำรวจสถานะทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อจัดทำรายการสถิติทางการ 2 รายการ คือ</p> <p>(1) จำนวนผู้บริจาค เพื่อศาสนา <u>จำแนกตามศาสนา ประเภท⁴⁰ เพศ จังหวัด</u></p> <p>(2) จำนวนเงินบริจาคเพื่อศาสนา <u>จำแนกตามศาสนา ประเภท เพศ จังหวัด</u></p> <p>- พิจารณาเพิ่มเติมข้อมูลในแบบสำรวจ</p> <p>- นำรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน</p>		✓	✓	สำนักงานสถิติแห่งชาติ

⁴⁰ ยกตัวอย่างเช่น เพื่อสะเดาะเคราะห์ การศึกษาของสงฆ์ ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
10)บุคลากรด้านมรดก ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการรวบรวมข้อมูลรายการสถิติ ทางการ จำนวนบุคลากรด้านมรดกทาง ศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามเพศ อายุ จังหวัด การศึกษา ด้าน ⁴¹ - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ประสานรวบรวมข้อมูลสถิติจากหน่วยงาน ต่างๆ ที่มีการจัดเก็บข้อมูล - จัดประชุมหารือแนวทางรวบรวมข้อมูล สถิติระหว่างหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลสถิติ ทางการในภาพรวม - จัดหาทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงาน รวบรวมข้อมูลสถิติ - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	-กระทรวง วัฒนธรรม มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบ -หน่วยงาน เจ้าภาพหลักที่ ได้รับมอบหมาย
11)ผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการรวบรวมข้อมูลรายการสถิติ ทางการ จำนวนผู้สอนศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามสาขา และสถาบัน - จัดประชุมหารือแนวทางระหว่าง หน่วยงานที่ผลิตสถิติทางการจากทั้ง ภายในและภายนอกกระทรวงฯ และ วางแผนสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ - รวบรวมข้อมูลรายการสถิติทางการเข้า ระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์
12)ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านและ ช่างฝีมือพื้นบ้าน	1) โครงการความร่วมมือนำรายการสถิติ ทางการ จำนวนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ปราชญ์ชาวบ้าน จำแนกตามเพศ สาขา จังหวัด เข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน - สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา) นำ ข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓		ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ สำนักงาน เลขาธิการสภา การศึกษา

⁴¹ ด้านภาษา หนังสือ วรรณกรรม ด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ด้านจารีตประเพณี

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
13) นักเขียน/นักประพันธ์	1) โครงการจัดทำรายการสถิติทางการ จำนวนนักเขียน/นักประพันธ์ จำแนกตาม เพศ สาขา จังหวัด อำเภอ ประเภทรางวัล - มอบหมายหน่วยงานหลักเก็บรวบรวม ข้อมูล - จัดประชุมหารือแนวทางจัดเก็บ/ รวบรวมข้อมูลสถิติ ระหว่างหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ และวางแผน สนับสนุนการดำเนินงานระยะยาว - นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	-กระทรวง วัฒนธรรม มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบ -หน่วยงาน เจ้าภาพหลักที่ ได้รับมอบหมาย
14) เครือข่ายทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการรวบรวมข้อมูลรายการสถิติ ทางการ จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) <u>จำแนก</u> <u>ตามสาขา จังหวัด</u> - ประสานหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลสถิติ จำนวนเครือข่ายด้านศิลปะ วัฒนธรรม (องค์กร และบุคคล) ~~- ประชุมหารือ จัดทำนิยามร่วมกัน และ~~ ~~จัดทำแนวทางการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ~~ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓ ✓		สถาบัน พัฒนาการมีส่วน ร่วม สป.วธ.
15) งานวิจัยและงาน สร้างสรรค์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการรวบรวมข้อมูลรายการสถิติ ทางการ จำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตามหัวเรื่อง ประเภท ภาค จังหวัด - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ประสานรวบรวมข้อมูลภาพรวมจาก หน่วยงานต่างๆ - จัดประชุมหารือแนวทางรวบรวมข้อมูล สถิติระหว่างหน่วยงานที่จัดเก็บสถิติใน ภาพรวม รวมทั้งวางแผนจัดหาทรัพยากร สนับสนุนการดำเนินงานรวบรวมสถิติ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	-กระทรวง วัฒนธรรม มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบ -หน่วยงาน เจ้าภาพหลักที่ ได้รับมอบหมาย

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	2) โครงการจัดทำรายการสถิติทางการ จำนวนผลงานวิจัยด้านศิลปะ วัฒนธรรมที่ มีการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร - ประสานรวบรวมข้อมูลภาพรวมจาก หน่วยงานภายในกระทรวงวัฒนธรรม - นำรายการสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์
16) สื่อโสตทัศน์	1) โครงการความร่วมมือนำรายการสถิติ ทางการ จำนวนวิทยุกระจายเสียงและ โทรทัศน์ที่ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรมเข้า ระบบแลกเปลี่ยน - สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (กรมประชาสัมพันธ์) นำข้อมูลรายการ สถิติทางการเข้าระบบแลกเปลี่ยน	✓			กรมประชาสัมพันธ์
	2) โครงการความร่วมมือจัดเก็บข้อมูล รายการสถิติทางการ จำนวนวิทยุกระจาย เสียงและโทรทัศน์ที่ส่งเสริมงานศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมจากสื่อโสตทัศน์ในการ กำกับของ กสทช. ที่ส่งเสริมงานด้าน ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม - ประสานหาหรือความเป็นไปได้ในการ จัดเก็บ ระยะเวลาการจัดเก็บและเผยแพร่		✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ กสทช.
17) เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องแต่งกาย	1) โครงการจัดทำข้อมูลรายการสถิติ ทางการ จำนวนเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่อง แต่งกาย (เชิงปริมาณ) จำแนกตามจังหวัด - ประสานหาหรือสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัด และวางแผนสนับสนุนการจัดทำ ข้อมูลสถิติทางการ (เชิงปริมาณ) - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓		สป.วธ. (ศูนย์ ข้อมูลกลางทาง วัฒนธรรม)

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
18)สถานประกอบการ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการจัดทำรายการสถิติทางการ จำนวนสถานประกอบการและมูลค่า อุตสาหกรรมวัฒนธรรม - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ประสานรวบรวมข้อมูลสถิติจากหน่วยงาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง - จัดประชุมหารือแนวทางจัดทำข้อมูลสถิติ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแผน จัดหาทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงาน จัดทำสถิติ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	-กระทรวง วัฒนธรรม มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบ -หน่วยงาน เจ้าภาพหลักที่ ได้รับมอบหมาย
19)ผลิตภัณฑ์เชิง สร้างสรรค์ศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการจัดทำแผนหมวดหมู่ประเภท สินค้า และจัดทำข้อมูลสถิติรายการสถิติ ทางการ จำนวนสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จำแนก ตามหมวดหมู่ประเภทสินค้า - ประสานความร่วมมือเจ้าของข้อมูล (กรมการพัฒนาชุมชน) ในการกำหนด นิยามผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ร่วมกัน - จำแนกหมวดหมู่ผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรมและจัดทำข้อมูลเชิงปริมาณ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกรมการ พัฒนาชุมชน
20)พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น	1) โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลรายการ สถิติทางการ จำนวนผู้ให้บริการ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นที่ดำเนินการโดยองค์กร ชุมชนหรือเอกชน จำแนกตามเพศ - ประสานหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อปท. บางแห่ง เอกชนเจ้าของพิพิธภัณฑ์) ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการสนับสนุน การจัดเก็บข้อมูล		✓		ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินธร

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
	- นำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน			✓	
21)สถานที่จัดแสดงงาน ทางศิลปะ วัฒนธรรม	1) โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลรายการ สถิติทางการ จำนวนสถานที่จัดแสดงงาน ทางศิลปะ วัฒนธรรม จำแนกตาม ประเภท ⁴² จังหวัด - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ประสานรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน - จัดประชุมหารือแนวทางรวบรวมสถิติ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดหา ทรัพยากรสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	-กระทรวง วัฒนธรรม มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบ -หน่วยงาน เจ้าภาพหลักที่ ได้รับมอบหมาย
	2) โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลรายการ สถิติทางการ จำนวนผู้ใช้บริการการจัด แสดงงานทางศิลปะ วัฒนธรรม <u>จำแนก</u> <u>ตามเพศ</u> <u>ประเภทผู้ใช้บริการ</u> และ <u>ประเภท</u> <u>สถานที่จัดแสดง</u> - มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ประสานรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน - จัดประชุมหารือแนวทางรวบรวมสถิติ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดหา ทรัพยากรสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ - นำข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบ แลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	-กระทรวง วัฒนธรรม มอบหมาย หน่วยงาน รับผิดชอบ -หน่วยงาน เจ้าภาพหลักที่ ได้รับมอบหมาย
	3) โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลรายการสถิติ ทางการ จำนวนการจัดแสดงนิทรรศการและ ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม ⁴³				

⁴² ได้แก่ หอศิลป์ หอศิลป์ โรงละคร ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย หอภาพยนตร์

⁴³ ได้แก่ ทศนศิลป์ ดุริยางคศิลป์ นาฏศิลป์ วรรณกรรม ศิลปการแสดง และ ศิลปประยุกต์

ชื่อสถิติทางการ	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงาน รับผิดชอบ
		2556	2557	2558	
22)พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน	1) โครงการความร่วมมือนำเสนอสถิติทางการพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน - สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (สป.พม./สถาบันรามจิตติ) กำหนดแนวทางสนับสนุนการผลิตสถิติในระยะยาวร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม และนำข้อมูลรายการสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ
23)เด็กไทยจิตอาสา	1) โครงการความร่วมมือนำเสนอสถิติทางการเด็กที่เคยเป็นอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์เข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน - สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (สป.พม./สถาบันรามจิตติ) หาแนวทางสนับสนุนการผลิตสถิติในระยะยาวร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม และการนำเสนอข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ
24)การใช้เวลากับสื่อ	1) โครงการความร่วมมือนำเสนอสถิติทางการชั่วโมงเฉลี่ยเด็กวัยมัธยมฯใช้กับการโทรศัพท์ เล่นอินเทอร์เน็ต ดูโทรทัศน์เข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน - สร้างความร่วมมือกับเจ้าของข้อมูล (สป.พม./สถาบันรามจิตติ) หาแนวทางสนับสนุนการผลิตสถิติในระยะยาวร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม และการนำเสนอข้อมูลสถิติทางการเข้าสู่ระบบแลกเปลี่ยน	✓	✓	✓	ฝ่ายเลขานุการฯ

4.3.2 แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาหน่วยสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

	โครงการ/กิจกรรม	ปีงบประมาณ พ.ศ.			หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
		2556	2557	2558	
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ	1) การสร้างกลไกประสานหน่วยสถิติภายในกระทรวงวัฒนธรรม/ภายนอกกระทรวงฯ - มอบหมายบทบาทหน่วยสถิติระดับกรมให้ชัดเจน - มอบหมายบทบาทหน่วยงานระดับกระทรวงประสานกับหน่วยสถิติระดับกรม 2) การสร้างความร่วมมือระยะยาวระหว่างหน่วยสถิติในหน่วยงานต่างๆ ที่ผลิตสถิติตามผังสถิติทางการ - ประสานหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้เป็นอนุกรรมการสถิติสาขาศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	✓ ✓ ✓	 ✓	 ✓	หน่วยงานที่เป็นอนุกรรมการฯ กระทรวงพัฒนาสังคมฯ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ	1) การพัฒนาบุคลากรด้านสถิติ - จัดทำแผนพัฒนากำลังคนด้านสถิติ - จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับขอบข่ายงานด้านสถิติวัฒนธรรม - จัดอบรมให้ความรู้ด้านสถิติวัฒนธรรมเฉพาะเรื่อง	✓ ✓ ✓	✓		หน่วยงานที่เป็นอนุกรรมการฯ
หน่วยงานที่เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการฯ	1) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายในการสำรวจหรือจัดเก็บข้อมูลสถิติ		✓	✓	หน่วยงานที่เป็นอนุกรรมการฯ

ภาคผนวก

(รายชื่อคณะอนุกรรมการฯ)

